

17 AUG 1954

No. 31—VOL.—LII

FRIDAY,
13TH AUGUST, 1954

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

*

It is "the law of love that rules mankind. Had violence, i.e., hate, ruled us, we should have become extinct long ago. And yet the tragedy of it is that the so called civilized men and nations conduct themselves as if the basis of society was violence.

Non-violence to be a potent force must begin with the mind. Non-violence of the mere body without the co-operation of the mind is non-violence of the weak or the cowardly and has therefore no potency. If we bear malice and hatred in our bosoms and pretend not to retaliate, it must recoil upon us and lead to our destruction. For abstention from mere bodily violence not to be injurious it is at least necessary not to entertain hatred if we cannot generate active love.

—Mahatma Gandhi.

*

Mrs. Pandit's Recent Utterances In England

It will be good for some of the leaders of the Nationalist Party of South Africa whose vision seems to be blurred by their "Whiteism" mania, to know more about Mrs. Vijayalakshmi Pandit, who is held, not only in India but throughout the civilised world, in high esteem.

Thus spoke Mrs. Pandit at a luncheon in her honour by the Indian Journalists Association of Great Britain:

"I believe in the value of the Commonwealth. In this age none of us can afford to be without friends. We of the Commonwealth do share a great many things in common, and I would like to feel that this sharing can be extended to a much wider circle so that the world can become the one world that science has made it

".....The best way in which we can serve the ideals we all hold is by trying to create a climate in which the solution that the world's statesmen may devise will be fruitful. We must, therefore, form a chain of tolerance and friendship that will help the world to solve its problems.

".....Let us try to develop the degree of calm, quiet balance and tolerance which is required to understand what is happening in the world and the situation that is developing.

I believe that much of the trouble today is because too many people speak too many words.

"I think that now that the world is so delicately balanced on the brink of a precipice, when it is hanging as it were on a thread that may be severed any moment, not deliberately by any nation but by an act of thoughtlessness, that it is up to all of us to be as careful as we can of the words we use and the sentiments we express."

Addressing students in the Mahatma Gandhi Assembly Hall of the Y.M.C.A Indian Students Union and Hostel, Mrs. Pandit said:

"The most important thing in the world is getting together in close understanding and learning to live with differences and respect them, while not necessarily subscribing entirely to them. That is what is meant by the idea of 'co-existence'. After all, we have co-existed in this diverse world for many millions of years. Every little while we forget this and someone tries to exert power on others and that is when disaster come. What we have to do in our own small groups is to try and understand differences, ironing them out where it is possible, learning to tolerate them, and may be gradually getting the other party to one's own point of view.

"Above all, one must have patience and faith. The one thing lacking in the modern world is faith. We talk without faith and work without faith, and there can be no achievement without faith.....No country may get on wholly on the material plane. You may have economic resources and science, but unless you

(Continued on page 372)

Today, of all days, the joy of giving is uppermost in every heart. The best thing to give to your enemy is forgiveness; to an opponent, tolerance; to a friend, your heart; to your child, a good example; to your father, deference; to your mother, conduct that will make her proud of you; to yourself, respect; to all men, charity; and to your loved ones ?

Surely a **NEW INDIA PROTECTION POLICY**,
the best of all Gifts.

THE PLEASURE OF GIVING IS YOURS, AND THAT OF SERVING YOU IS OURS.

The
New India Assurance
Company Limited

(Rustomjee (Pty.) Ltd. Principal Controlling Officers)

74 VICTORIA STREET, DURBAN

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
FACTORY**

Direct Importers and
Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
Enamelware, Stationery, Drapery,
Crockery, & Wool.

B. i. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja arriving August 28. Sailing September 3
for Bombay via Karachi and Porebunder.

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow
Fever inoculation requirements and obtain certificates from their
nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from
private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£83-10-0
Second "	"	"	55-0-0
Inter-Class	"	"	37-0-0
Unberthed (Deck)	without food		24-10-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6

Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can
be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be
permitted to keep on deck with them more than one bed-
ding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

INDIAN OPINION

FRIDAY, 13TH AUGUST, 1954

August 15

TWO days have become of historical significance to the Indian world. They are the 15th of August and 26th of January—one is known as the India's Independence Day and the other is known as the Republic Day. The most sacred and significant of the two is the 15th of August for it was on that day that India was able by the heroic efforts and the sacred blood of her sons and daughters, to free herself from the foreign yoke after being in bondage for nearly two hundred years. India takes pride in the fact, and she is fully justified in doing so, that she regained her independence by sacrificing her own blood and not taking the blood of her opponent. It has been an unique thing in the history of the world. It can be described as a bloodless revolution of the purest type. That is why, unlike those of other countries, which have gained victories through bloody wars, the relations between Britain and India have remained so friendly. It is only those who look at things from a purely selfish and bigotted point of view that are disgruntled at seeing India free. The thinking people and the great statesmen of Britain know and openly declare of what immense value a free India is to the world. India has proved it by her deeds in the seven years span of her independence. She has made strides in the political, economic, educational, agri-

cultural, industrial and social fields which are the wonder of the world. Some petty minded people, out of sheer jealousy try to belittle India but the civilised world has nothing but praise for what she has been able to achieve and for the part she has played in the outside world in preventing and stopping wars and in establishing peace. And yet many problems remain unsolved within her own borders for which she is constantly being scornfully taken to task particularly by some of our politicians in South Africa. But India can fearlessly and proudly claim that her credit balance is far greater than her debt balance and that in that respect she stands above many other countries including South Africa.

Two Outstanding Figures

In this great march of India the names of two persons stand uppermost and they are the Prime Minister of India Mr. Nehru and Vinoba Bhave. The last named is a mere skeleton in his outward appearance but who has achieved by the divine power within him which shines in his bright eyes, what no man on earth has been known to have achieved. For him there is no pomp and no pageantry. He holds no high position. Like a simple peasant he goes on foot from village to village and is solving the land problem which is the root cause of all evil, as we see

it and experience in South Africa. And now Vinoba Bhave is engaged in solving the economic problem of India by getting the millionaires to part with their millions. And all this is being done without the slightest force. Such are the fruits of Independence and it is this great day that Indians throughout the world will be celebrating with great joy and thanksgiving to the Almighty God without whose grace nothing can be achieved.

Our Duty

Indians in South Africa will be jubilant on this day and we share their jubilation. But let us not forget ourselves. Let us not be deluded into the belief that our duty ends by celebrating the day and sending a message of goodwishes to India. Let us remember the message so often given to us by the Prime Minister of India, Mr. Nehru, that every Indian outside India should consider him or herself a

a bit of India and that no action of ours should be such as to mar the fair name of our Motherland. That was the message given to us by Mahatma Gandhi when he left these shores for good in 1914 and had repeated it over and over again in India until he was snatched away from us. We have been told that we who are fighting against the Apartheid policy of our Government in this country should beware that we do not practice it among ourselves; that we should stand by and work hand in hand with all the oppressed people irrespective of class, colour or creed. The worst oppressed people in South Africa today are the non-Europeans in general and the African people in particular and we must not rest until they are emancipated. That is the practical contribution we can and should make in India's march towards freedom for all oppressed people.

'THE EVENING POST' ON INDIA AND SOUTH AFRICA

THE 'Evening Post' of Port Elizabeth dated August 3 has the following interesting leading article on Dr. Malan's criticism against India's Prime Minister:

Dr. Malan coupled his remarks about the Prime Minister of India this week with a plea for an African defence pact. He implied that the primary object of such a "pact of like-thinking nations in and around the Western Indian Ocean" should be to present a united front against India. But is this a reasonable suggestion?

Dr. Malan's whole attitude seems to be based on the bold assumption that India is a member of the Communist bloc. In his comments on the Suez agreement he went so far as to bracket India with Soviet Russia as a possible aggressor in the Middle East. But in this Dr. Malan's preoccupation with the problems of Indian settlement in South Africa and his impatience with Mr. Nehru's criticisms of the

Union's race policy seem to have clouded his judgment.

For the rest of the Western world looks hopefully to India as the major bulwark against Communism in Asia. Far from wanting to antagonise India, the big Western powers want her as a friend and ally. And if there were to be an anti-Communist defence pact in this part of the world the efforts of the Western powers would be directed mainly to getting India into that alliance.

It must be remembered, too that India is an important partner in the Commonwealth. A defence pact on the lines envisaged by Dr. Malan would mean, in effect, the alliance of some of the Commonwealth dependencies against a member country. Such a suggestion is obviously quite incompatible with the spirit of the Commonwealth, and only warrantable if India were to abuse her privileges as a member, or

adopt an antagonistic attitude toward the Commonwealth.

This she has certainly not done up to now India has contributed to this alliance, both economically and from the defence viewpoint. Diplomatically, too, India has been invaluable to the Commonwealth, as a link with an Asia rapidly drifting beyond Western influence.

Even the United States, whose relations with India have for some time been poor, is anxious for a better understanding. India's importance in the world scheme of things is so obviously much greater than South Africa's, that we are not likely to get much sympathy should we persist in a personal quarrel which is only making things more difficult for the other Western countries.

While, therefore, Dr. Malan's repeated attacks on India may be good local politics, in that they might appeal to Whites in this country who fear India, and even win the sympathy of some White settlers in other parts of Africa, they are not likely to do us much

good in our relations with the big powers of the West.

In fact, if we push our quarrel with India to the point at which the big powers—the powers that make the tanks, the planes, the guns and other weapons of war—have to make a choice of friends between the two countries, we may find ourselves abandoned. Of what benefit, then, would be the moral support of the handful of Portuguese settlers, and the anti-Indian groups in Kenya and the Rhodesias, who might be prepared to applaud our belligerence?

And are we really so gravely threatened by India? If so, what is the nature of the threat? Armed aggression? Invasion? None of the South African politicians who have dwelt on the "menace from the East" has ever explained just what it is we have to fear. If there are good grounds for such fear should they not be brought out into the open, and not just hinted at? Should they not be examined in consultation with the other Commonwealth countries?

HOW RACIAL DISCRIMINATION WORKS IN SOUTH AFRICA

[Mr. Arun Gandhi a regular student at the Sultan Technical Institute, writes of the bitter experience he and his costudents and other passengers travelling on the North Coast train had on the night of August 3. A single European passenger in an almost empty double-decker bus was carried right up to Phoenix, which is nine miles from Avoca out of the main North Coast Road, while about forty non-European passengers were left to shiver in the cold till nearly 10.30 p.m. That is what colour prejudice means in South Africa.—Ed.]

I WRITE this letter to bring to the notice of the public the injustice and the indignity we non Europeans suffered at the hands of the railway authorities at the Central Station on Tuesday night, August 3.

We are regular passengers on the North Coast trains, and my friends and I usually take the 8.20 p.m. train to Verulam after attending our classes at the Indian Technical College.

On this particular night as we were about to board the train, we were told by an Indian railway worker that it would not be leaving because of a derailment near Greyville station. He asked us all to go to the main entrance in Pine Street and wait there until an

inspector arranged for a railway bus to take us home.

Exactly at 8.30 a bus pulled up and we made to board it, but were told that it was for the Europeans only. There were only six European passengers for Verulam. Just before the bus departed we heard a European passenger ask the driver whether he would leave him at Phoenix which is about nine miles off the North Coast road.

While we were still waiting for our bus we heard that all the passengers for Duff's Road (which is on the same road as Phoenix but only five miles off the North Coast road) would have to alight at Avoca and walk from there; so about 15 of us who were going to Duff's Road marched up to the inspector's office to protest. We were turned away before we could state our case.

We waited till 9.15 p.m. and still there was no sign of a bus. All of us went back to the inspector's office, but before we could say anything he called the police who caught several of us by the coat and told us to "get out" before we were "locked in."

Finally a bus came at 10.15, but according to a railway worker it would not have come were it not for the fact that a new inspector had come on duty.

ARUN GANDHI.

MRS. PANDIT'S RECENT UTTERANCES IN ENGLAND

(Continued from front page)

have faith behind them and moral purpose, no achievement can be so great. Some time ago it was fashionable to deny morals and to deny the existence of God, the deep and fundamental things on which life is based. I think we know now there is no question of fashion involved. Only those lead to progress and get something out of life and give something to life, who believed in the eternal verities."

Speaking at a reception given by the India League in London Mrs. Pandit said there was no other way to peace than through the principles of the United Nations Charter. Until and unless all member nations abide by the Charter and work in fulfilment of the pledge they have given to humanity through the Charter, it is useless to expect the United Nations to succeed. We see in the Charter all those things that Mahatma Gandhi used to point out to us—the principles of tolerance, understanding, good will and friendship by which we must live if the world is to progress."

Britain's Minister of Works Sir David Eccles described Mrs. Pandit as "the most distinguished lady politician in the world."

He said: "We are all very proud that she is President of the United Nations." Sir David added that one of the great contributions India was making was her work for peace. In Mrs. Pandit, India had a splendid spokesman. The Minister of Works said: "We owe a great deal to the Statesmen of India for having brought into the realm of practical politics the idea of peaceful co-existence."

From 'India News' dated July 17.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No 213 Macosa House, Second Floor, 17 Commissioner Street, Ferreirstown, Johannesburg.

For an antiseptic to fulfil the exacting conditions of obstetric, surgical and medical practice it is not enough that it should kill the germs that are the cause of infection. It must also be safe in use, harmless to the delicate human tissues the germs invade. Such is 'Dettol'.

In your own home, whenever infection threatens, learn from the hospitals — rely on Dettol.

DETTOL

THE ANTISEPTIC DOCTORS USE

LIBERAL PERSPECTIVE

IMPRESSIONS OF PORT ELIZABETH

I—NOT KNOWING HOW OTHERS LIVE

By C. W. M. GELL

PORT ELIZABETH, as the plane lifts one away, is a very beautiful sight, ringed on two sides by the surf. Height soon hides the uglier details of slum districts and the town glows in the mellow afternoon sunlight which obliterates human squalor. Then over to Johannesburg after dark—a shimmering man-made fairyland of lights in the blackness of the veld. But, here again, conscience stirs. The tinsel of those lights conceals one of the great miseries of our land—250,000 homeless non-European citizens, permanent residents in our urban industrialism whatever Dr. Verwoerd may say. There, where the lights thin out and dim towards the west, are the threatened Western Areas, slums and good houses alike destined for "total removal." And beyond them lie Moroka, Jabavu, Orlando, Pimville, where 50,000 houses are needed immediately to eliminate the most sordid living conditions known to any of our cities—this Johannesburg, city of gold, largest and wealthiest town of southern Africa.

The glitter of Johannesburg's lights and the warm glow of the Port Elizabeth sun seemed to sum up much of our White outlook in a country that contains so much that is great, wide and beautiful; so much that in our own lives is gracious, comfortable and convenient; so much that, in places we normally avoid and in ways we too often disregard, is nasty, squalid, petty, cruel. So much of man's inhumanity to man.

I think this was my primary impression of European life in Port Elizabeth—its parochialism, its utter lack of contact with the deteriorating condition of our human (or race) relations over large and important parts of the country. This apathy and indifference—this lack of awareness—is excusable, if not excusable. The Cape has a tradition of racial tolerance that has not yet wholly broken down, and the evidence of a disintegrating society is less stark and incapable than in the Transvaal.

I will try to describe that other atmosphere—not in terms of political trends and repressive legislation which fill the newspapers every day—not even in terms of the gang warfare, criminality and nights of insecurity that darken the industrial complex of the Rand—but in a small, quiet platteland dorp in the Western Transvaal. For one must under-

stand, that the iron has eaten deep into the soul of our European community—that civilisation is in danger, not from the Blacks who seek it so avidly, but from the Whites whose attempt to preserve it as a narrow, racial monopoly threatens its very essence. For if the ramparts of civilisation itself are rotten, if the guardians of the gail are themselves corrupted by their fears and pride, if it is not civilisation but domination we pursue on terms that exclude civilised and Christian values, how shall we be saved? What will long remain that is worth saving?

Here, in the Western Transvaal, we used to look askance on the sort of brutality that seemed more or less endemic in the Eastern Transvaal. Bethal and Ermelo were names that shamed us as Europeans; even as they intimidated and degraded Africans. But in recent months we, too, have been tarred with the pitch. Two brothers in this district have just received 8 years imprisonment each and 10 lashes for killing an African youth of 17 by systematically beating and torturing him over a period of many hours. They were lucky indeed not to hang. A similar case is pending in which an African convict labourer died. Such cases do not arise in isolation. They are symptomatic of a brutalisation of society. Similar cases, involving injuries stopping short of death, are known and condoned—or, at least, not reported—by neighbours. They could not happen in a society determined to enforce a civilised code of behaviour for all, to all.

Another recent case in our town achieved some notoriety. The accused European pleaded guilty to culpable homicide, having killed an African in a fight. He got off with a year's imprisonment, suspended for three years. But the sentence, though obviously lenient, was not as inadequate as at first appears. The evidence on the file was contradictory and the judge is bound by the evidence, which included a medical allegation that the deceased suffered from an internal constitutional weakness. But the worst feature of this case never came to court. The fight occurred at 2.30 p.m. on a Saturday afternoon in our main street. I was closely witnessed by a crowd which included 12-15 European men. Yet when the police arrived, the only witnesses they could find

to give evidence were the deceased's wife, an African woman friend, a European woman who was some way off and a woman friend of hers who watched from the stoep of a hotel 120 yards away. The European men all disappeared, unwilling to put themselves to the inconvenience of testifying. After all, what was one kaffir more or less? And when sentence was announced in court, a crowd of over 100 European men proclaimed their joy and thanked their God for His mercy that the accused was to go free.

It is not the fight and the death that causes anxiety. These things, though regrettable, happen in all societies. But it is fighting another man because he is Black (or White, for this occurs too), rejoicing in the acquittal or release of an accused because he is involved in a racial crime—these, to my mind, are the ominous warning signals of a bankrupt civilisation. These attitudes are more prevalent today than ever before, fear playing on arrogance and arrogance on fear, contaminating areas hitherto free from them, ridiculing our claim to stand as bulwarks of civilisation in a dark continent. Men go out lassoing non-Europeans from a moving car, others deliberately knock them off their bicycles or feet with the bumper (with occasionally fatal injuries) another pours paraffin over a dilatory labourer and throws a lighted match at him. These assaults came to court. The majority do not. A young graduate of Pretoria University told me how, among some undergraduates, it is a regular evening pastime to go out armed with coshes and bicycle chains to beat up inoffensive non-Europeans, especially the better dressed ones. In my town a few weeks ago an African lay preacher on his way to an evening service in the location was shadowed by two European youths on bicycles, cornered by a gang they summoned to their aid and ordered to fight. He escaped by running hard through some nearby gardens. His wife's distress on her way to and from the police station to report it was shadowed by another car until she called for help. In an outlying Reef town they have got rid of a magistrate, who made things hot for this type of person, by repeatedly slashing his tyres and otherwise making him uncomfortable, until he was obliged to ask for a transfer. His successor is said to be "dood reg." And the man who told me this considers it safe now to teach even his small son to punch and swear at non-Europeans from the window of his car. Other braves spit and strike non Whites on the crowded suburban platforms as

their train gathers speed to leave the station.

These things are an ugly, everyday reality in the Union's most densely populated and richest province, the province that will make or mar South Africa. They are not the whole picture. They directly affect only a small minority of each race group. But they have to be seen as a rapidly growing menace, whose repercussions spread far beyond the few actual victims to create an abyss of hatred and hostility that could engulf us all. They are exacerbated, not eased, by incessant preaching of *herrenvolk* doctrines from public platforms. Their corollary is the daily deterioration of manners—incivility and discourtesy to non-Europeans (and often Europeans as well) in post offices, police and railway stations, in shops and streets. Small things, perhaps, a few words and the hard contemptuous tone, obvious impatience; but they deprive men of their self-respect. And that is a great wound and its effects incalculable.

These sort of things lead many of us to fear that a crisis in our human relations is imminent and fill those of us who live in this atmosphere with a sense of urgency that Port Elizabeth at present lacks.

Activities Of Transvaal Hindu Seva Samaj

The Transvaal Hindu Seva Samaj, one of the most active organizations in the Transvaal, has extended its sphere of activities this year. Its newly-elected General Committee has appointed an additional 7-men sub-committee for paying special attention to the growing cultural needs of the Hindu community.

There has arisen a spontaneous interest among the people and the Seva Samaj Committee for the advancement of Hindu Culture has in view elaborate plans to organize symposium on religious thought contributed by scholars, both European and Indian, to develop a study of scriptures and history, to encourage creative art and to co-ordinate some of the important cultural activities directed by different organizations.

The committee consists of Mr. P. S. Joshi, Chairman; Mr. N. M. Mistry, Treasurer; Mr. H. N. Arya, Secretary; Advocate D. U. Mistry, Mr. L. P. Mody and Mr. B. K. Patel, members.

Imported American Residential and Commercial Fluorescent Fittings, substantial discounts given.

New Era Lighting Industries (Pty) Ltd., 4th floor, 127 Anderson Street off Von Weizsäcker Street, Johannesburg.

AFRICAN VIEWPOINT

2—LIBERALS AND THE FRANCHISE

By JORDAN K. NGUBANE

THE Durban conference of the Liberal Party decided to fight for the extension of "the right of franchise on the common roll to all adult persons." This was a welcome shift of emphasis. Before that the Liberals had insisted on a qualified franchise in their statements of policy and this had tended to give an unfortunate colouring to their motives. The new decision means that the Liberal Party has now defined its goal in terms which may not be readily misunderstood.

The conference, however, added a rider to its decision in the form of recommendations by which to take the people of South Africa step by step to their declared goal. These recommendations, it was stressed, were not a final statement of policy."

All this takes us only as far as realising that the Liberal Party has seen a little better light on the wisdom of stating its principles in clearer terms while at the same time it still feels that the African must be discriminated against, politically, at least for some time. This mentality is the greatest stumbling block to co-operation between the Liberals and the African National Congress.

For, it must be understood that the recommendations and qualifications will hit hardest the most callously oppressed people—the Africans. In very many spheres of activity we are the most backward section of the community—not because we choose to have things that way, but for reasons known to everybody. The ruling Whites enjoy economic and political superiority. These are advantages which work to the great benefit of the White minority. On our side we have only numerical superiority. This advantage on our side has the potential to raise us to the level of parity with the more advanced sections of the nation within the shortest time possible. And we want to use it to do that.

To the average Congressman, the latest Liberal recommendations and qualifications amount only to one thing: The Liberals want to keep intact the bargaining advantages enjoyed by the ruling minority and undermine the value and therefore the efficacy of our own weapon as much as possible. In this he sees an attempt—perhaps unintended—to keep us in the

position of a political minority for the longest time possible. That is why very many Congressmen refuse flatly to accept as sincere, Liberal offers of co-operation or friendship. They argue that they want their allies and friends to work to strengthen the African's political effectiveness and not to weaken it. The practical effect of the Liberal recommendations will be to weaken the political effectiveness of the African even during the transition period to a society of free men.

As the most callously oppressed community, we have reason to be sensitive to developments which weaken our fighting potential because that automatically strengthens our enemies. For my part, I sincerely believe that the Liberals have no intention whatsoever of reinforcing apartheid in any way. I sincerely believe that they want to create a society where merit and not colour will be the criterion by which to assess the value of a citizen. But this does not stop me from seeing, in the Party's dimorphic attitude to the franchise question, a fatal weakness. On the one hand the Liberals genuinely want to co-operate with the African. On the other, they do not want to antagonise too far the White people who have been poisoned—no matter how mildly—by the apartheid virus.

I realise readily that an open mind is of the very essence of liberalism. But the values for which the African National Congress and the Malan people stand absolutely irreconcilable. Either we have a society of free men as desired by Congress or a Nazi dictatorship with the Malan people lording it over everybody else.

Against this background it seems to me unrealistic and futile to try and placate the neo-Malanites in the White camp by insisting on recommendations for qualifications which offend the African. Such insistence is a very poor way of convincing the African National Congress that the Liberals—who are genuine and have a very good case—sincerely want to co-operate with the Africans. I am not surprised that the African National Congress tends to take up an attitude which is not always distinguishable from the intransigent when liberal policies come up for discussion. The neo-Malanites will be impressed and won over by the

force of a positive alternative to apartheid and never by a toned-down variation of apartheid. The example of the United Party should be a lesson.

People with warped minds rush to say that the attitude taken up by Congress is inspired by its communist elements. The underground communists certainly do not like the Liberals. But to say that Congress is being pulled by the nose by the underground communists in its attitude to the Liberals is arrant nonsense. The plain fact is that Congress is convinced that it might not get value for co-operating very closely with the Liberals. And the people who confirm Congress suspicions in this regard are the men and the women who insist on the insertion of recommendations which, in effect, will debar the African from taking full advantage of the resources at his disposal in the fight to create a society of free men.

The desirable thing to do is to convert South African liberalism into a clear and positive alternative to apartheid; not a compromise with apartheid as is occasionally the case at the moment. The colours of the Liberal standard must be in tones which cannot be misconstrued for something else. If universal adult suffrage is the goal, it must be defined as such in clear, unambiguous terms with no qualifications.

The Liberals want the Africans to take them in good faith. We have already done that. But they must reciprocate that and take our word when we say that we do not plan to swamp or drive the Whiteman into the sea. Such reciprocation, to be convincing, will have to be in the nature of a policy which is the exact antithesis of apartheid; with no qualifications.

But this does not in any way mean that we are blind to the realities of the situation. There are genuine difficulties in the way. For example, we know that very many White people are afraid of us. Very many Indians are afraid of us too. We, as the majority group, have to take realistic note of that fear. But we must not take note of it in a way to weaken our own selves in the fight for freedom. If we accept the Liberal recommendations we shall be taking note of it in the wrong way. The best way out, it seems to me, is not for the Liberals to ask us to do the impossible, but to work out its guarantees to satisfy racial minorities with Congress. To be effective such guarantees, call them recommendations if you like, must be things on which Congress and

the Liberals have agreed; they must not have been formulated by one side. If they remain that, co-operation will be made increasingly more difficult.

In this connection I warmly welcome the decision of the Durban conference to co-operate actively with the main non-European political organisations in making preparations for the conference to formulate the Charter of Freedom. The real significance of that demonstration lies in the fact that it will give the country and the world goals which shall have been defined jointly by South Africans of all colours. In this light the Charter could very well be a new and stronger rallying point for all anti-apartheid forces. As such the conference will be an important step forward in the fight for freedom. It will be proof of the non-White people's determination to solve the colour problem peacefully. By ridding our struggle of its racialistic trappings, it will clarify the real issues at stake and make it plain for all to see that the fundamental issue beneath the race problem is a conflict of values and not the clash of colour as the Malanites proclaim.

There are very many things I do not like about the conference. For example, it has about it the atmosphere of a fellow-travelling demonstration. But to me he does not deserve to be free who will fight for freedom only when he is on the side of the angels. To me again, communism is a menace—but apartheid is satanic. Communism does not condemn a man to ruin because God, in His wisdom, created him with a particular skin pigmentation. It punishes him for his views and opinions; for things he can change at will. Apartheid condemns a man to damnation simply because he was not born white. It is as satanic a creed as ever the mind of Man devised and in fighting to cleanse South Africa of this scourge, I, for one, am in no mood to say who should hate apartheid as I do. If the Communists hate it as I do and are prepared to lay down their lives like me to see this satanic evil wiped off the face of the earth, I, for one, will not throw down my arms and quit the struggle because to do that would be to surrender to an evil with which no decent man or woman can compromise. I shall fight on against the greater evil until it has been vanquished. Then I shall attend to the communist menace. As both the communist and I shall have been weakened by the struggle, we shall either fight it out or

decide, as India and China have decided, that peaceful co-existence is our best way out.

These days it requires real courage to see the issues for which Congress fights clearly and I congratulate the Liberals on their courageous decision to participate in formulating the Charter of Freedom. It is proof, even if in a limited field, of their good intentions. They will be called communists and what not. But every fighter or justice who is worth his salt must be ready to be called a communist and suffer worse

because the satanic evil we oppose knows no scruples. What all of us must be clear about are ultimate goals and if we can so shape our policies that they make it easier for the opponents of apartheid to work closer still, why, we shall have struck a positive blow for freedom. It is for this reason that Congress, for its part, should display that statesmanship in its attitude which will convince many more Liberals that it will pay them to woo the African while trying to placate the Malans.

DURBAN INDIAN AT CAUX

THE ten days spent at Caux-

Sur-Montreux at the invitation of MRA, provided Mr. M. B. Naidoo, the only South African Indian at the Assembly, with unique experiences. The magnificent multi-storey building with its imposing architecture amidst beautiful surroundings gives it an air of medieval splendour as it nestles on the side of a steep, forested mountain rearing itself above the picturesque Lake Geneva. There is at Caux an unspeakable serenity while its brooding stillness casts its spell on the foreigner. Mr. M. B. Naidoo was no exception. Within a day or two he too succumbed to the devotion and fervour that characterised the daily meetings.

Every country on earth was represented except Soviet Russia and there could have been a veritable babble of tongues had not the English language become almost universal.

Among the distinguished guests present at the Assembly were the Queen of Libya, the Canadian Deputy Minister of Trade and Commerce, the President of the World Bank, Washington, one of the Mitsui Brothers of Japan, Admiral Vamoren of the French Mediterranean Fleet, Daw Nyem The' of Burma and Dr. Frank Buchman. All these dignitaries subscribed to the four absolute standards of MRA. Mr. Naidoo was convinced with the sincerity of the people leading the discussions at the Assembly. It was no wonder, he felt when leaving Caux, that he was returning to South Africa spiritually stronger.

There was an Indian delegation from India and Pakistan consisting of forty persons representing the professions, industries and commerce. The South African delegation consisted of Prof. Barend Nell, Dean of the Faculty of Education, Pretoria University and Mrs. Nell, Mr. Selope Thema, editor of the 'Bantu World,' Mr.

and Mrs. Moerane of Ohlange Institute, Mr. George Molife of Port Elizabeth, Mr. George Golding of Cape Town and Mr. Naidoo. Each of them made his contribution to the discussions that took place daily. Each of them gave expression to his convictions.

During their stay at Caux, the fiftieth anniversary of the death of Paul Kruger was commemorated at Clarens where the celebrated President of the Transvaal Republic spent the last days of his life.

On the day of the memorial service, the South African delegation was away at Geneva with the Indian delegation as the guests of the International Labour Organisation and the International Red Cross Society. They returned to Caux to discover to their disappointment that the memorial service was over earlier in the day. However, at the early morning meeting of the following day, Mr. Naidoo stood up and paid a tribute to the late Paul Kruger before the World Assembly. The effect of this on the Afrikaners present was unexpected. They were completely overwhelmed with what Mr. Naidoo had to say about the great Afrikaner statesman. Their outlook on the Indian underwent a revolutionary change. They were convinced of the Indian's loyalty to South Africa and pledged themselves to eradicate the wrong impressions created in the Afrikaner mind. In short they were convinced that the Indian should form a permanent part of the South African population and that repatriation was no solution to the Indian problem.

In all the discussions that followed thereafter the emphasis was on better human relations. In all solemnity it was maintained that in the application of the four great moral standards of Truth, Honesty, Unselfishness and Love, humanity was preparing the world for a new order and a re-orientation of the lives of men under the guidance of God.

M. L. SULTAN TECHNICAL COLLEGE

THE Registrar of the M. L. Sultan Technical College, Mr. Jack Naidoo, has been advised that the following have been nominated by the Hon. the Minister of Education, Arts and Science, to serve on the Council of the College for the period January 1955 to December 1957: Mr. N. S. Devshi, Dr. B. M. Narbeth, Mr. A. R. Sultan, Dr. A. B. Taylor.

The appointment of Dr. Narbeth as the Hon. the Minister's nominee has given great pleasure to the Indian people of Durban for it adds the official seal to the voluntary service which Dr. Narbeth has consistently rendered to Indian technical and commercial training over the last twenty four years, as Chairman of the Indian Technical Education Committee and Chairman of the M. L. Sultan Technical College Council.

The appointment of Mr. A. R. Sultan to the College Council is a tribute to the M. L. Sultan Charitable and Educational Trust and to the generosity of the late Hajee M. L. Sultan, who donated £17,500 to the College.

The re-appointment of Mr. Devshi recognises his sterling work as Hon. Treasurer of the College, the finances of which are today in a strong position.

The re-appointment of Dr. Alan B. Taylor of McCords Zulu Hospital is a tribute to the work done in that institution for the health and well being of the non-Europeans of Durban.

We would congratulate the Minister in his selection and these four gentlemen on their appointments.

Technical Certificates

The first National Technical Standard VII Certificates to be awarded for full-time Indian students have arrived at the M. L. Sultan Technical College from the Union Department of Education, Arts and Science.

This certificate requires a pass in five subjects and must include both official languages.

Both N. Bugwandin and G. H. Dawood passed in seven subjects, each obtaining a distinction in Mathematics.

S. T. Chetty passed in six subjects and obtained a distinction in bookkeeping.

In the National Technical Certificate Part I, S. Singh has received a full certificate having passed in Mathematics I, Electro-technics I and Motor Engineering I gaining a distinction in the latter subject.

...and **SUNBEAM**
is so economical too!

House-proud wives who strive to keep their homes bright and cheerful-looking, use Sunbeam...it gives that pleasing shine to floors and furniture!

And so economical too...a little Sunbeam spreads easily over a large area to shine for days on end.

Sunbeam makes work easy...saves time and money.

FOR BRIGHTER FLOORS
AND LIGHTER WORK
Always ask for

SUNBEAM
POLISH

Shines...
and shines
and shines

THE

Provident Assurance Corporation of Africa Ltd.

Modern Life Insurance provides. . .

★ OLD AGE PENSION

★ MONEY FOR YOUR CHILDREN'S EDUCATION

★ DEATH DUTIES

★ MONEY TO FREE YOUR HOME

★ FINANCIAL SECURITY FOR YOUR DEPENDANTS

★ COLLATERAL SECURITY IN BUSINESS AND TRADE

Let us advise you on the plan that will best suit your requirements—the Corporation transacts all classes of Insurance . . . CONSULT

SEEDAT BROS.

4 Hoosen's Building, — 116 Queen Street, — Durban.

Phone: 21773

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Personal Tax, Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration Matters.

Representative: National Mutual Life Assn Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29e Commissioner Street, JOHANNESBURG.

FOR
RUBBER STAMPS
 AND
PRINTING
 CONTACT
STANDARD PRINTING PRESS
 GENERAL PRINTERS
 AND
 RUBBER STAMP MAKERS
 73 BEATRICE STREET — DURBAN
 PHONE 51006
 P.O. BOX 2762

Phone
 Day 24169

Phone
 Night 833459

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

1-1, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL INSURANCE COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 39 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths accepted by phone and despatched by rail at the shortest notice.

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, July 20.

THE French India Liberation Volunteers have formed the French Government to abandon the Mahe enclave and hand over the territory to the people. The blockade thrown around this enclave had the desired effect. All the French possessions in India have to depend on India for essential supplies. The blockade by volunteers and the daily demand and demonstration by the people inside Mahe made the French administrator feel that he could no longer remain there safely. Many Indians in the employ of the French India administrator had earlier left their services and joined hands with Malayan Sabha demanding immediate merger with India.

Mahe settlement is situated on the Malabar coast. It has a 23 square-mile area and a population of nearly 5,000. Four villages around Mahe were liberated earlier. The transfer of power, which took place at a ceremony in the heart of Mahe town amid great jubilation, is regarded here as a forerunner of similar French withdrawals from other pockets in India.

The French Administrator in Mahe, M. Deschamps, with two other French officials and the police contingent left for Pondicherry immediately after handing over the administration to the local council headed by the president of the Mahajan Sabha, I. K. Kumaran.

Mahe is the third French possession in India to be freed from the foreign yoke. The *de facto* transfer of Chandranagar in West Bengal was effected four years ago. Yagam, in Andhra State, declared itself free from French rule last month. Only Pondicherry and Karaikal are still under French control, but at least 46 villages with a population of 60,000 have been captured by the volunteers of French India Socialist Party.

The Collector of Malabar, under instructions from the Government of India, attended the Mahe ceremony. The Government of India will not take over the liberated territory unilaterally, but will wait for an overall settlement with the French Government. According to Paris reports, the French Government has decided to send a delegation to Delhi to renew negotiations on the French settlements in India. The delegation is expected to come to

India after the completion of Geneva conference on Indo-China.

Meanwhile reports from Pondicherry indicate intensification of the pro-merger agitation there and in Karaikal. The agitation is stated to follow the Mahe pattern. Volunteers have begun picketing all vehicles going into Karaikal and road traffic between the settlement and Indian villages around has been practically cut off. Similarly, Behour commune, a French enclave eight miles south of Pondicherry, has been isolated. The reports state that serious unrest has spread among the inhabitants of the commune in the last few days owing to the unavailability of daily needs.

The two-year term of Congress President and Congress delegates expires about the end of the year or just before the next plenary session (the 60th) of the Congress, scheduled to be held in Tamil Nadu in January, 1955.

From all indications and contrary to some rumours, Mr. Nehru will continue as Congress President for another two years. The need for Mr. Nehru to continue in office becomes imperative in view of the fact that Congress Party has to prepare for the next general elections in 1956.

Moreover, the need for Mr. Nehru's active day-to-day guidance of Congress affairs will be felt all the more when the States Reorganisation Commission submits its report next year. The report cannot satisfy all sections and is, therefore, bound to cause a good deal of heart-burning among Congressmen dreaming of new linguistic States.

The executive committee of the Uttar Pradesh Praja-Socialist Party reiterated its demand for the reduction of the enhanced irrigation rates in the State. It called upon the district units to intensify the campaign against the enhanced taxes. In the opinion of the committee, the imposition of enhanced taxes was wholly unjustified when the prices of foodgrains had been registering a gradual fall in the past one year.

On the contrary, Acharya J. B. Kripalani, chairman of the Praja Socialist Party, said that the P.S.P. would immediately suspend the agitation in Uttar

Pradesh if an impartial committee was appointed by the Government to investigate whether the enhancement of rates was justified or not. He further said the findings of such

a committee would be binding on the P.S.P.

Some Praja-Socialists made demonstrations near Mr. Nehru's house in Allahabad when he visited that place.

FASTEST TO THE East
IN CONSTELLATION COMFORT

FROM
NAIROBI
TO KARACHI OR BOMBAY
AIR-INDIA
International

With quick connections for
CEYLON HONGKONG JAPAN

South African Representative: 85 Salisbury House
Smith Street, DURBAN, P.O. Box 1955.

NUGGET
WHITE CLEANSER

Stays whiter... longer!

In Jars and Tubes complete with handy sponge for easy application.

ALL INDIA RADIO GENERAL SERVICE

For Listeners In Africa, Mauritius and the West Indies

HINDI AND GUJARATI

Morning Transmission

19.83 and 25.22 metres
(15130 and 11895 Kc/s)0930 News in Gujarati
0940 News in English
0950—1040 Programme
in Hindi

Evening Transmission

25.17 and 31.07 metres
(11920 and 9055 Kc/s)2115 2125 News in English
2125—2200 Programme in Hindi
2200—2245 Programme in
Gujarati

Friday, August 13

0950 Geet
1000 Mera Priya Granth
Natak
Talk by Vishnu Prabhakar
1010 Jyotsna Bhole
Marathi Pad
1025 Usha Malhotra
Geet
1030 News in Hindi
1040 Close Down
2125 News in Hindi
2135 Geet
2145 Sunil Athwankar
Thumri
2200 News in Gujarati
2210 Saptahik Samalochna
2220 Lok Geeto
Pushpa Bhatt
2230 "Prachin Bharatnun
Vahanvatun"
Vahanvatano Udyog
Talk
2240 Ek Bhajan
2245 Close Down

Saturday, August 14

0950 Baboo Khan
Ghazal
1005 Narinder Kaur
Punjabi Geet
1020 Devi Dutt
Flute recital
1030 News in Hindi
1040 Close Down
2125 News in Hindi
2135 Jag-Biti
2140 "Raksha Bandhan"
Feature programme
2155 Baboo Khan
Ghazal
2200 News in Gujarati
2210 Vadyavrund
AIR Carnatic Orchestra
Conducted by T. K. Jayaram Iyer
2215 Stri Sabha
(Programme for Women)
Conductor: Arvinda Dave
Vishesh Vinanti ke
Rokshabandhan
—Musical Feature.
2245 Close Down.

Sunday, August 15

0950 Filmi Gane
1000 Balsabha
Bade aur Unka Badappan
—Mahatma Gandhi
Rashtragaan
Hamare Adivasi—Gond
1020 Apka Patr Mila1030 News in Hindi
1010 Close Down
2125 News in Hindi
2135 Sab Ki Pasand
2200 News in Gujarati
2210 Mangalvadya
Sharnai vadan
Bismillah ane Party
"Ajo Diwas"
Radio Report on the day's
celebrations
5235 Rashtriya Geeto
2245 Close Down

Monday, August 16

0950 Karyakram Ki Rooprekha
0955 "Ashiana"
Play by Madan Mohan
Khanna
1025 Ek Geet
1030 News in Hindi
1040 Close Down
2125 News in Hindi
2135 Dilli Diary
Talk by Banke Bihari
Bhatnagar
2145 Sita Hirabat
Shastriya Sangeet
2200 News in Gujarati
2210 Akhbaroni Atariethi
2215 "Yah Suniye"
(Hindi Programme)
Navinji ki Kavittayen
Recitation by Usha Bhatia
2230 M. N. Barwe
Khayal Bahar
2245 Close Down

Tuesday, August 17

0950 Sunanda Dayal
Vocal music
1000 Kavi ke Mukh Se
1010 Bhalchandra Matange
Shastriya Sangeet
1025 Madhuri Matoo
Ghazal
1030 News in Hindi
1040 Close Down
2125 News in Hindi
2135 Bharat Ke Samachar
Patron Se
2140 Ek Geet
2145 Bhalchandra Matange
Vocal Music
2200 News in Gujarati
2210 Geet
O Bansiwala Shyam Re
(Jagdeep Virani)
Babubhai Parmar
2215 "Sarita"
Play written and produced
by Ramesh Gandhi
2245 Close Down

Wednesday, August 18

0950 Indra Malini Sukh
Geet aur bhajan
1005 Ravi Shanker
Sitar vadan
1030 News in Hindi
1040 Close Down
2125 News in Hindi
2135 Aurton Ki Duniya
Kahan Tak Zaroori Hai
—Davate Shiraz
Lok-Geeton Men Pariwar
Bal rog: Dant nikalna
2200 News in Gujarati
2210 "Patra'ane Pasandgi"
Listeners' Requests with
replies to their letters
2245 Close Down

Thursday, August 19

0950 Talat Mahmood
Geet
1000 Vasu B Naidu
Violin vadan
1015 Damyanti Madan
Shastriya Sangeet
1030 News in Hindi
1040 Close Down
2125 News in Hindi
2135 Ek Kahani
Play by K. P. Shungloo
2150 Kanan Devi
Geet
2200 News in Gujarati
2210 Sthanik Samachar
Gujarat, Saurashtra ane
Kutchhni Khabaro
2215 Lok Jeevanna Geeto
Feature based on Folk Songs
2245 Close Down

Friday, August 20

0950 Reba Banerji
Geet
1000 Bharatiya Chalchitra
Sangit
Talk by Narendra Sharma
1010 D. V. Paluskar
Vocal music
1025 Bundu Khan
Sarangi
1030 News in Hindi
1040 Close Down
2125 News in Hindi
2135 Reba Banerji
Geet
2145 D. V. Paluskar
Shastriya Sangeet
2200 News in Gujarati
2210 Saptahik Samalochna
2220 Garba
Leena Desai ane Baheno
2230 "Prachin Bharatnun Vahan-
vatun"
Dariyai Vyapar
Talk
2240 Ek Naat
2245 Close Down

Saturday, August 21

0950 Mohammad Ismail
Thumri aur Ghazal
1000 Surinder Kaur
Punjabi Geet
1015 Mohd. Ismail
Ghazal
1030 News in Hindi
1040 Close Down2125 News in Hindi
2135 Jag-Biti
2140 "Jadam Ashtmi"
2200 News in Gujarati
2210 Vadyavrund
AIR Northern Orchestra
Conducted by Ravi Shankar
2215 Balsabha
Everestni Salamiye
Talk
"DASAM SKANDH"
Participants: Gopalji Bhajan
Mandali
Presented by Raman Bhatt
2245 Close Down

Sunday, August 22

0950 Filmi Gane
1000 Balsabha
Hamara Rangmanch:
Balkrishna
Deedi ki Pitari
1020 Apka Patr Mila
1030 News in Hindi
1040 Close Down
2125 News in Hindi
2135 Sab Ki Pasand
2200 News in Gujarati
2210 "Ramat Gamat"
Sports Review
2220 Filmi Geeto
Film Tunes
RUPREKHA
Programme Preview
2245 Close Down

WANTED ALIM

Wanted a Alim having certifi-
cates of Hafez, Kari and Molvee
to serve as Imam in Heidelberg
Mosque and Teacher in Madaraa.
Monthly salary £25. Lodging,
water and lights free. Annual
increment according to work.
Apply with testimonials to
Heidelberg Muslim Jamat,
P.O. Box 60, Heidelberg, Tvl.

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi

Price 8s.

Obtainable From:

'Indian Opinion,'

P. Bag, Phoenix.

Natal.

Cuticura

ANTISEPTIC
OINTMENTYou will find this world-famous
antiseptic Ointment invaluable for
cuts, pimples, heat rash, chafing and
other irritations of the skin and
scalp. It also allays inflammation
and brings speedy relief and comfort
to sore, tired feet

Comforts aching FEET!

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

Special attention is paid
to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with 'THE OLD MUTUAL' your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760.
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
              } Residence 33-5961

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in
the following:

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service
are Paramount.

Luanshya,

Northern Rhodesia.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

**MANGCHESTER TRADING
—CO. LTD.—**

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—

Direct Importers.

**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN".

Phone 29368

**P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.**

**WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.**

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
BAPU—Marry P. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIE	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krianadas	12	6
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	6	0
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	3
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Dhewan	17	9
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II.—M. K. Gandhi	14	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE —By Narahari D. Parikh	2	6
DEHUMANIZATION IN MODERN SOCIETY —Rene Fulop-Miller	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag. Phoenix, Natal.

Phones: 29121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

BENONI

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

ATTRACTIVE SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Crepes 45"
Green, White, Pink, Sky, Lemon
4/11 yd.

Coloured Georgettes 45"
All Shades 3/11 yd.

Self Check Fancy Volles with Block
Designs 45" 4/11 yd.

Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.

Fancy USA Floral Volles 38" 4/11 yd.

Embossed Georgettes 45"
Basket Design 6/11 yd.

Two Tone and Rainbow Georgettes 45"
All Shades 4/11 yd.

Georgette Jari Work Sarees
£4-10-0 each

Floral Dembergs 45" Red, Gold,
Green and Blue Designs 4/6 yd.

Georgette Sarees Cotton Embroidery
£3/15/0 each

Bordered Georgette 45"
All Shades 3/11 yd.

Bonares and Tinsel Jari Borders
Big Range In Stock

BLOUSES

Chinese Embroidered Satin and
Georgette Blouses and Latest
Skippers 8/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Heel
Size 3 to 7 18/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair.

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.

Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

NEW TYPEWRITERS

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti,
Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS
AVAILABLE AT:

NATIONAL OFFICE SUPPLIES
(PTY. LTD.)

(Directors: N. V. MEHTA, J. P. GOKOOL, K. V. MEHTA)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS

OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

PHONES 22622
63535

P.O. BOX 1327
Tel. Add. NOSLIMITED.

For Quality Printing Consult:—

UNIVERSAL PRINTING WORKS

Commercial Printers & Calendar Specialists

9 Bond Street, Durban, Phone 25295.

ઇન્ડિઅન

ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે અને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક પર મુ—અંક ૩૨
તા. ૧૩ એ ગસ્ટ, ૧૯૫૪.
પુસ્તક નકલ પેની ૬.
દર મુકવારે બદલાર પડે છે.

એકાંતમાં તમને તમારા હોય બતાવે એ તમારો મિત્ર છે એટલે તમે હંમેશાં વિશ્વાસ રાખજો, કારણ કે દોષો બતાવવા ના બદલામાં એ તમારી અરૂચિ અને પૂછાનો ભોગ બનવાનો ભય વહોરે છે. પોતાના હોય તું વળુંન ઘણા ઓછા લોકો સહી શકે છે. મોટા ભાગના લોકોને તો પોતાની પ્રશંસા જ પસંદ હોય છે. આ એક એવી કમલેરી છે જે સારી માનવબળતમાં અસ્તિત્વ ધરાવે છે.

વોલ્ટર રેલે.

- ૦ -

કુરાનમાં સ્વર્ગ (જન્મ) અને નરક (દોષ)ની વચ્ચે “બરદખ” ની વાત છે. તેમાં જન્મના લોકો નો અડધો ચહેરો હસતો અને અડધો રડતો હોય છે. જ્યારે તે સ્વર્ગ તરફ જુએ છે ત્યારે રૂએ છે અને નરક તરફ જોય છે ત્યારે હસે છે. કારણ સ્વર્ગના મુખો તેને નથી મળતાં માટે તે દિલગીર થાય છે અને નરકના હુઁખો કરતાં પોતાને ઓછાં હુઁખ છે તેથી હસે છે. આજની દુનીયા નાં બધાં પ્રાણીઓ ‘બરદખ’માં છે. દરેકને પોતાના કરતાં કેટલાક મુખી લાગે છે અને તેમ થવા તે તનતોડ પ્રયત્ન કરે છે અને હુઁખી થાય છે અને ખીલ તેના કરતાં હુઁખીને જોય છે અને ધીલીસર સંતોષ માને છે. આ સ્થિતિ દુર કરવા આપણાથી હુઁખી હોય તેમને મદદ કરવી જોઈએ. આ ધર્મ શાવના છે.

વિનાંઆશ.

ઇલાંડમાં શ્રીમતી વિજયાલક્ષ્મિ પંડિતની ઉક્તિઓ

શ્રીમતી વિજયાલક્ષ્મિ પંડિત, જેમના પ્રત્યે દ્વિઃમાંજ નહિ પરંતુ સુધરેલી સારી આક્રમમાં ઉચ્ચ આદર ધરાવાય છે. તેમની દક્ષિણ આફ્રીકાની નેશનલિસ્ટ પાર્ટીના ડેટલાક નેતાઓ, જેઓની શુદ્ધિને “ગોરાવાદ”નાં તેઓના ગાંડપણને લીધે બળાં વળગી ગયેલાં જણાય છે, તેઓને વધારે પીછાળુ લાભદાયી યજ્ઞ પડશે. ગ્રેટ બ્રીટનના દ્વિઃ પત્રકારોની એસોસીએશન તરફથી તેમના માનમાં આપવામાં આવેલાં બાબુ વખતે શ્રીમતી પંડિત નીચે પ્રમાણે બોલ્યાં હતાં :

“જોમનવેલ્યની કીમત હું સમજું છું. ચાલુ જમાનામાં મીત્ર વગરના યજ્ઞ પડવું આપણાંમાના ઠાકણે પોસાય તેમ નથી. જોમનવેલ્યમાંના આપણે ઘણી વસ્તુઓમાં સમાન બાગીદારી ધરાવીએ છીએ, અને હું તો એ જોવા ઇચ્છું કે એ બાગીદારી હજી વધારે બદોળા પ્રમાણમાં ફેલાય કે જેથી દુનીયા વિજાને રચેલી છે તેની એક રજૂ બનવ.....આપણે સવળા જે આદર્શો પોષી રળ્યા છીએ તેની સેવા કરવાનો સારામાં સારો માર્ગ એજ છે કે, આપણે એવું વાતાવરણ ઉભું કરવાનો પ્રયત્ન કરીએ કે જેથી દુનીયાના મુત્સદ્દિઓ જે કંઈ પણ ઉદ્દેશ્યોને તે ફળદાયી યજ્ઞ પડે. આથી આપણે સહિષ્ણુતા અને મીઠીની એવી સાંકળ કરવી જોઈએ કે જે દુનીયાને પોતાના સવાલોના ઉદ્દેશ લાવવામાં મદદરૂપ યજ્ઞ પડે.....દુનીયામાં આજે શું બની રહ્યું છે અને પરિસ્થિતિ કેવું રચાય પડી રહી છે એ સમજવાને આપણે જરૂરી શાંતી, સમતોલપણ અને સહિષ્ણુતા કેળવવાનો પ્રયત્ન કરીએ.

હું માનું છું કે આજની ઘણી ખરી તકલીફનું કારણ એ છે કે ઘણા લોકો ‘મલ્’ મોલે છે. આજે જ્યારે દુનીયા ખાંધની આણી ઉપર આવી રહી છે અને જે નાનુક તાંતણા વડે તે અંધાર રહેલી છે તે ઠાક પછી રાજના સ્વેચ્છાચાર જે નહિ પરંતુ અવિચારીપણાના કારણે તુડું તુડું યજ્ઞ પડેલો છે, તેને સમજે હું માનું છું કે, શબ્દો ઉચ્ચારવામાં અને લાગણીઓ વ્યક્ત કરવામાં આપણે સૌએ બની શકે તેટલી કાળજી રાખવી જોઈએ.”

વાઈ. એમ. સી. એ. ઇન્ડિઅન સ્ટુડન્ટ યુનીયન એન્ડ હોસ્ટેલના મહાત્મા ગાંધી એસોસિયેશન દ્વારા વિદ્યાર્થીઓ સમક્ષ બાપણ કરતાં શ્રીમતી પંડિતે કહ્યું કે.

“દુનીયામાં સૌથી અગત્યની વસ્તુ સંગઠન યજ્ઞ એક ખીલનું ટ્રિટિબોડું સમજવાની અને મતભેદો હોય છતાં તેને ખસુસ કરી નમતું નહિ આપવા છતાં માન આપી હળીમળીને સાથે રહેતાં શીખવું એ છે. એજ “સાથે રહેવા”નો અર્થ છે. આ ભિન્નતાથી બરેલી પ્રધીપર આપણે કરોડો વર્ષથી સાથે રહેતા આવેલા છીએ.

“જ્યારે જ્યારે એ વસ્તુ આપણે જૂઠી મયા છીએ અને ઠાક ખીલના ઉપર વચરવ ધરાવવાનો પ્રયત્ન કરેલો છે ત્યારે આજ ત આવી પડેલી છે. આપણે આપણા પોતાના નહાના મંડળમાં જે કરવાનું છે તે એ કે મતભેદો સમજવાનો પ્રયત્ન કરવો, બની શકે ત્યાં તે દુર કરવા અને તેના પ્રત્યે સહિષ્ણુતા વાપરતાં શીખવું અને બની શકે તો સામા પક્ષને ધીમે ધીમે આપણા ટ્રિટિ બોડુંએ હાથ આપવો.

“વિશેષે કરીને માણસનામાં ધીરજ અને શ્રદ્ધા હોવાં જોઈએ. આજની દુનીયામાં શ્રદ્ધાની ખામી જોવા માં આવે છે. આપણે શ્રદ્ધા વગર વાતો કરીએ છીએ અને શ્રદ્ધા વગર કામ કરીએ છીએ. શ્રદ્ધા વગર કશું સિદ્ધ યજ્ઞ શકવું નથી....કોઈ પછી દેશ એકલા અર્થવાદપર નબી શકતો નથી, તમારી પાસે આર્થિક સાધનો બલે હોય અને વિજ્ઞાન બલે હોય. પરંતુ તેની પાછળ જે શ્રદ્ધા ન હોય અને નૈતિક હેતુ ન હોય તો મોટી સિદ્ધિ પ્રાપ્ત થતી નથી. થોડા સમયપર નીતી અને ઇશ્વરનું અસ્તિત્વ, કે જોનાપર જીવનનો મૂળ આધાર રહેલો છે, તે ઇન્કારવાની એક ફેશન યજ્ઞ પડી હતી. હું ધાંકું છું કે આપણે હવે સમજતા થયા છીએ કે તેમાં ફેશન જેવું કશું હલુજ નહિ. જેઓ ઇશ્વરી શક્તિમાં માને છે તેઓજ પ્રમતી કરી શકે છે અને જીવનમાંથી કંઈક પ્રાપ્ત કરી શકે છે અને જીવનને કંઈક અર્પી શકે છે.”

લંડનની ઇન્ડિઆ લીગે યોજેલા સત્કારના મેળાવડામાં બ.પણ કરતાં શ્રીમતી પંડિતે કહ્યું કે, યુનાઇટેડ નેશન્સ ચાર્ટરના સિદ્ધાંતો દ્વારાજ શાંતી રચાવી શકાશે એ સિવાય શાંતીને માટે બીજો એક માર્ગ નથી. જ્યાં સુધી સઘળા સભ્ય રાજ્યો ચાર્ટરને અનુસરશે નહિ અને ચાર્ટર દ્વારા માનવજાતીને તેઓએ આપેલાં વચનનું પાલન નહિ કરે ત્યાં સુધી યુનાઇટેડ નેશન્સ સઘળ થવાની આશા રાખવી નિરર્થક છે. મહાત્મા ગાંધીજી જે વસ્તુ એ તરફ આપણું ધ્યાન ખેંચતા હતા તે સઘળી વસ્તુઓ—સહિષ્ણુતા, સમજુતી, શુભેચ્છા અને મીત્રતાના સિદ્ધાંતો ચાર્ટરની અંદર આપણે જોઈએ છીએ. અને દુનીયાની પ્રગતી થવાની હોય તો તેને આપણે અનુસરવું પડશે.”

બ્રીટનના ઉચ્ચ મંત્રી સર ડેવિડ એક્લેસે ધીમતી પંડિતને “દુનીયાના સૌથી પ્રતિષ્ઠિત રાજદ્વારી આ” તરીકે વર્ણવ્યાં. તેમણે કહ્યું કે, “તેઓ વિશ્વસંધના પ્રમુખ છે તેનો અમે અધા ગર્વ લઈએ છીએ.” સર ડેવિડે વધુમાં કહ્યું કે, “શાંતી માટેનું કાર્ય એ દ્વિઃને દુનીયાને મોટામાં મોટો ફાલો છે. શ્રીમતી પંડિતમાં દ્વિઃને એક અતિ યંદર પ્રતિનિધિ મળેલ છે.” તેમણે કહ્યું : “શાંતીથી અને સહકારીતાથી રહેવાની આખનને બપવદાર રાજનીતીના શેવમાં આજવાને અમે દ્વિઃને મુસદ્દિઓના પણજી સળી છીએ.”

—જુલાઈ તા. ૧૭મીના ‘ઇન્ડિઆ ન્યુઝ’માંથી.

“ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન”

શુક્રવાર તા. ૧૩ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૪.

પંદરમી ઓગસ્ટ

હિ હી આત્મને જે તારીખે ઐતિહાસિક અગત્યની યાદ પડી છે. તે છે તા. ૧૫મી ઓગસ્ટ અને તા. ૨૬મી જાન્યુઆરી. એક આઝાદ દિન તરીકે ઓળખાય છે અને બીજી પ્રબલસત્તાક (રીપબ્લીક) દિન તરીકે ઓળખાય છે. બંનેમાંથી સૌથી પવિત્ર અને મહત્વની તા. ૧૫મી ઓગસ્ટ છે કેમકે એ દિવસે આપણી માતૃભૂમિ પોતાના શુરવીર તત્ત્વોના પવિત્ર લોહીના ભોમથી લગભગ બસો વર્ષની પરદેશી શાસનથી યુવામીમાંથી મુક્ત થઇ હતી. હીંદુ ગુલમખારનું એક ટીપું પણ લોહી લીધા વિના પોતાના જ લોહીનો પવિત્ર ભોગ આપી પોતાની આઝાદી પુનઃપ્રાપ્ત કરી શક્યું તેને માટે તે વાજબીપણે મર્ત્ય લે છે. તેને અરેબ્બરજ લોહી રેડમા વગરની પવિત્ર ક્રાંતી કહી શકાય. આજ કારણથી અન્ય દેશો, જેઓએ પુનઃપ્રાપ્ત કરીને વિભાગ પ્રાપ્ત કર્યો છે, તેનાથી ભિન્ન, હીંદુ અને શ્રીલંકા વચ્ચેનો સંબંધ હીંદુના વિભાગ બાદ પણ મીઠામર્યાદી રહ્યો છે. કેવળ સ્વાર્થ અને પશિત દ્રષ્ટિથી જોનારાઓને જ હીંદુને આઝાદ યજ્ઞેણું ભેદને બળતરા થાય છે. શ્રીલંકાના સુવિચારી લોકો અને મહાન મુત્સદ્દિઓ તે સમજે છે અને ખુલ્લી રીતે નવરેર કરે છે કે આઝાદ હીંદુ દુનીયાને ધણુંજ વધારે ધામતી છે.

આઝાદીના પોતાના સાત વર્ષની અંદર એ વસ્તુ તેણે પોતાના આચરણથી સિદ્ધ કરેલી છે. રાજકીય, આર્થિક, કેળવણી, ખેતી, ઉદ્યોગ તેમજ સામાજિક ક્ષેત્રોમાં હીંદુ કરેલી પ્રમતીથી દુનીયા હેરાત પામી છે. કેટલાક તુચ્છ યુદ્ધિના લોકો દેશ ભાવે હીંદુને ઉતારી પાડવાના પ્રયત્નો કરી રહ્યા છે. પરંતુ સુંબેલી દુનીયા હીંદુ પ્રાપ્ત કરેલી સિદ્ધિઓના તેમજ બહારની દુનીયામાં યુદ્ધો થતાં અટકાવવામાં તેમજ ગાલી રહેતાં યુદ્ધો રોકવામાં અને શાંતી સ્થાપનામાં હીંદુ બળવેલા ભાગના મુક્ત કંઈ વખાણ કરે છે. તેમ છતાં તેની પોતાની સરહદમાં હજી અનેક સવાલો પડેલા છે કે જે ઉભાલાય નથી, જેને માટે તેની, ખાસ કરી દક્ષિણ આફ્રિકાના આપણા રાજદ્વારીઓ તરફ થી, વખતોવખત નિદા યાગ કરે છે. પરંતુ હીંદુ નિર્ભયપણે અને ગર્વથી દાવો કરી શકે છે કે તેનું જમાપણું

તેના ઉધાર પાસાં કરતાં ક્યાંય ચઢી જાય છે અને જેની દક્ષિણ આફ્રિકા સહીત બીજાં અનેક દેશોથી સરખામણી પણ થઇ શકે તેમ નથી.

જે અગ્રગણ્ય વ્યક્તિઓ

હીંદુની આ મહાન કુચમાં જે વ્યક્તિ ઓના નામ સૌથી ટેંચે રહે છે અને તે છે હીંદુના વડા પ્રધાન શ્રી નવાહર લાલ નેહરૂ અને શ્રી વિનોબા ભાવે. શ્રી વિનોબા ભાવે શરીરે દાડબીંજર દેખાય છે પરંતુ તેમની અંદર રહેલી મહાન દૈવી શક્તિ, જે તેમની અળકતી ચાંખોમાં પ્રકાશી રહી છે, તે વડે, પૃથ્વી પરના કેષ્ટ પણ માનવીથી સિદ્ધ થએલી જાણવામાં આવી નથી તે વસ્તુ તેમણે સિદ્ધ કરેલી છે. તેમને માટે નથી કરી ભભકા કે કરી આડખર; નથી તેઓ કશું ઉચ્ચ અધિકારી પદ ધરાવતા. એક સાદા સામઠીયાની જેમ ગામે ગામની પગપાળા મુસાફરી કરીને મહાન ભૂમી યજ કરી રહ્યા છે અને એ રીતે જુનીયાને સવાલ, જે દુનીયામાં સઘળા પાપોનું મૂળ છે, અને જેનો દક્ષિણ આફ્રિકામાં આપણે કડવો અનુભવ લઇ રહ્યા છીએ, તેનો તેઓ ઉકેલ લાવી રહ્યા છે. અને હવે શ્રી વિનોબા જ એજ રીતે કરોડપતીઓ પાસે પોતાના કરોડો છોડાવીને હીંદુના અર્થિક સવાલનો કેવળ પ્રેર અને અર્ધિસા થી ઉકેલ લાવી રહ્યા છે. આ છે આઝાદીનાં મીઠાં ફળ. અને આ મહાન કિવસની દુનીયાનાં સઘળા હીંદુઓ સંપુર્ણ આનંદથી ઉજવણી કરશે અને ઇશ્વર, જેની દયા વિના કશું પ્રાપ્ત થઇ શકતું નથી, તેનો અનુગ્રહ માનશે.

આપણી ફરજ

દક્ષિણ આફ્રિકાના હીંદુઓ એ દિવસનો આનંદ ઉજવશે અને તેઓ ના આનંદમાં અમે સામેલ થઇએ છીએ. પરંતુ તે સાથે આપણી ફરજ આપણે ન ભૂલીએ. એ દિવસ નો આનંદ ઉજવ્યો અને માતૃભૂમીને શુભેચ્છાને: સદેશો પાઠવ્યો એટલે આપણી ફરજ આપણે જાનવી સુકયા એવી જલ આપણે ન કરીએ હીંદુ ના વડા પ્રધાન શ્રી નેહરૂ આપણને વખતોવખત જે શીખામણ આપતા આવેલા છે, કે ચાપણામાંના દરેકે આપણે હીંદુનો એક ટુકડો છીએ એમ સમજવું જોઈએ અને એવું કહી પણ કરવું નહિ જોઈએ કે જેથી

આપણી માતૃભૂમીના નામને કલંક લાગે, એ આપણે યાદ રાખીએ. મેન સદેશો ૧૯૧૪માં આ દેશનો છીનારો દમોશને મટું છાડી જતી વખતે મહાત્મા ગાંધીજી પણ આપણને આપી બધા દતા, અને ઇશ્વરે તેમને આપણી પાસેથી છીનરી લીધા ત્યાં મુઠ્ઠી વખતોવખત આપતા આંગા દતા. આપણને કહેવામાં આવેલું છે કે આપણે જેઓ આ દેશની સરકાર ની એપાટુંદેડની નીતી સામે લડી રહ્યા છીએ તેઓએ જિનતા રહેવું જોઈએ કે રમે એ નીતીનો આપણે આપણી પોતાનામાં અમલ કરતાં

ન હોઇએ. વળી કહેવામાં આવ્યું છે કે આપણે જતી, ઝાંતી કે વળુંને એક રાખ્યા સિવાય સઘળા કચડાયેલા લોકો ની પડખે ઉભા રહી તેઓની સાથે સાથ કામ કરવું જોઈએ. સૌથી વધારે કચડાયેલા આ દેશમાં સામાન્ય રીતે બીન-ગોરાઓ અને ખાસ કરી આફ્રિકાનો છે. અને ખાસ મુકન યામ નહિ ત્યાં મુઠ્ઠી આપણે શાંતીથી ખેસવું નહિ જોઈએ. સઘળા કચડા-એલા લોકોની મુક્તિના હીંદુના જમ માં આજ આપણો વ્યવહાર ફાળો મળ્યાય અને તે આપણે આપી શકીએ છીએ અને આપણે જોઈએ.

દક્ષિણ આફ્રિકામાં વર્ણુભેદ કેમ કામ કરે છે

[શ્રી અગ્ર ગાંધી, જે મુક્તતાન ટેકનાકલ ઇન્ટીટ્યુટના એક નીયમીત વિદ્યાર્થી છે, તેમને અને તેમના સાથી વિદ્યાર્થીઓ અને નોર્થ ટ્રાસ્ટની ટ્રેનમાં મુસાફરી કરતા અન્ય બીન-ગોરા ઉતારઓને ઓગસ્ટ તા ૩ જીની રાતે કેવો કડવો અનુભવ થયો હતો તેનું વર્ણન કરે છે. લગભગ ખાલી ૩૫૫૩૩૩૩૩ અસમાં એકજ એકલોકલ ગોરા ઉતારને શીનીકસ, જે નોર્થ ટ્રાસ્ટ ના મેન રોડની બહાર એવોકાથી નવ માઈલ દુર આવેલું છે, ત્યાં પહોંચાડવામાં આવ્યો જ્યારે ચાળાસ જેટલા બીન-ગોરા ઉતારઓને રાતના લગભગ સઘ ઠસ વાગ્યા સુધી દંડીમાં દરવું પડ્યું. આ દક્ષિણ આફ્રિકામાં વર્ણુભેદ કેટલી દહે જાય છે તેનો એક દાખલો છે. —અ.ધ.એ.]

ઉતારઓને માટે જ છે. વેરૂમ જનારા યુરોપીયન ઉતારઓ માત્ર જ નહીં હતા. જસ ઉપડની હતી તેવામાંજ એક યુરોપીયન ઉતારને અમે ડાહવરને પુછતાં સાંભળ્યો કે તે તેને શીનીકસ પહોંચાડશે કે નહિ—જે નોર્થ ટ્રાસ્ટના મેન રોડની નવ માઈલ બહાર છે.

અમે અમારી બસની રાહ જોઈ રહ્યા હતા તેવામાં અમારા સાંભળવા માં આવ્યું કે ડક્સરોડ જતા સઘળા ઉતારઓને એવોકા ઉતારી દેવામાં આવશે અને ત્યાંથી તેઓને ડક્સરોડ, જે શીનીકસના રસ્તા પરજ પાંચ માઈલ દુર આવેલું છે, ત્યાં આલીને જવું પડશે.

એટલે અમારામાંના પંદરેક જણ, જે ડક્સ રોડ જનારા હતા, તેઓ ઇ-સપેક્ટરની ઓશીસે ફરિયાદ કરવા ગયા. અમે ફરિયાદ રજુ કરીએ તે પહેલાં તે તેણે અમને કાઢી મુક્યા. હ ૧૫ સુધી અમે રાહ જોતા ઉભા રહ્યા પરંતુ બસનું કશું કેકાણું નહોતું. અમે બધા ફરી ઇ-સપેક્ટરની ઓશીસે ગયા પરંતુ કંઈ પણ કહીએ તે પહેલાં તેણે પોલીસને જોતાળ્યો જેણે અમારા માંના કેટલાકને ડોટથી પકડી ચાલી જવા કહ્યું નહિ તે પુરી દેવાની ધમકી આપી. ઇંચટે ૧૦-૧૫ વાગે એક જસ આવી પરંતુ રેલવેના એક કામદારના કહેવા મુજબ એ પણ નવો ઇ-સપેક્ટર ડ્યુટીપર નહિ આવ્યો હોત તે આવેલી નહિ હોત અને અમારે રાતની ૧૧ વાગ્યાની ગાડીમાં જવું પડ્યું હોત.

મંગળવાર ઓગસ્ટ તા. ૩ જીના રજાન સેન્ટ્રલ રેશને રેલવેના અધિકારીઓ તરફથી બીન ગોરાઓને કેવો અન્યાય અને માનભંગ સદન કરતાં પડ્યાં તેની જાહેરને જણ કરવા આ લખી રહ્યો છું.

નોર્થ ટ્રાસ્ટની ટ્રેનોમાં અમે નીયમીત મુસાફરી કરીએ છીએ અને હું અને મારા મિત્રો રીતે ઇન્ડિઅન ટેકનીકલ કોલેજમાં અમારા વર્ગો પુરા કરી સાધારણ રીતે રાતના ૮-૨૦ની વેરૂમ જના ટ્રેનમાં ફેર જઈએ છીએ.

આ ખાસ રાતે જેવા અમે ટ્રેનપર ચઢતા જતા હતા તેવામાં રેલવેના એક વિદી કામદારે અમને કહ્યું કે ગ્રેવીલ રેશનપર ડમે: પાટાપરથી ઉતરી પડ્યો હોવાથી એ ગાડી જવાની નથી. તેણે અમને બધાને પાછા રહીટ પરના મેન ઓન્ટન્સ આખા ઇ-સપેક્ટર રેલવે બસની ગોઠવણ કરે ત્યાં સુધી રાહ જોવા કહ્યું.

—વિનોબાજીએ રથાપેલા સર્વ સેના સંઘે જે વરસમાં ૨૫ લાખ અકર જમાન જૂસનમાં મેળવવાનું નકકી કયું હતું તે મુજબ જે વર્ષમાં તે સંઘે ૨૮,૧૫,૧૦૧ એકર જમાન મેળવી છે. હવે તે સંઘે નકકી કયું છે કે ૧૯૫૭ સુધીમાં સમસ્ત હીંદુમાંથી પાંચ કરોડ એકર જમાન મેળવવી.

હિંદ અને દક્ષિણ આફ્રિકા

પાટ' એસીઆઇએનું 'ઇન્ટીમ પોસ્ટ' ઓગસ્ટ તા. ૩ જીના નીચે પ્રમાણે લખે છે :

ડૉ. મહાને ઢોંદના વડા પ્રધાન વિષે ટીકા કરતાં સાથે સાથે આફ્રિકાના સંરક્ષણ માટેના કરારની પણ માગણી કરી હતી. તેમના કહેવાનો અર્થ એ હતો કે પશ્ચિમ દિંદી મદદ સાંચર પરના અને તેની આસ પાસના સમાન વિચાર ધરાવનારા દેશો વચ્ચે એવા કરારનો હેતુ હિંદ સામે સંયુક્ત મોરચો માંડવાનો હોવો જોઈએ.

પરંતુ શું આ સૂચના વાજબી ગણાય ખરી? ડૉ. મહાનેની આખી વલણ એવી દ્રઢ માન્યતા પર ચ્યાએલી જણાઈ છે કે હિંદ સામ્યવાદી સંઘનું સભ્ય છે. સુએઝના કરાર પરની ટીકા કરતાં તેઓ અપ્ય પુર્વમાં આક્રમણ કરનાર શક્ય દેશ તરીકે સોવિયેટ

તરીકે રાખવા ઇચ્છે છે.

અને સામ્યવાદ વિરૂદ્ધની દુનીયાના આ બાગમાં રક્ષણના કરાર કરવાના હોવાનો પશ્ચિમના રાજ્યના પ્રવર્તો મુખ્યત્વે દિંદને એ કરારમાં જોડવાની દિશાએ દર્શો.

વળી એ પણ વાદ રાખતું જોઈએ કે હોંદ ડોમનવેલ્થમાં અગત્યનું બાગી ઘાર છે.

ડૉ. મહાનેની કલ્પના યુજ્જના સંરક્ષણના કરારનો અર્થ એક સભ્ય દેશની વિરૂદ્ધ ડોમનવેલ્થના કુટલાક આશિતોનું સંગઠન કરવા જેવો થાય. એવી જાતની સૂચના ડોમનવેલ્થની બાવનાની વદન વિરૂદ્ધ ગણાય અને તેનું વાજબીપણું તોજ ગણાય જો દિંદે એક સભ્ય તરીકે પોતાની છુટો નો દુરૂપયોગ કરેલો હોય અથવા ડોમન વેલ્થ તરફ શત્રુભાવથી જોતું હોય.

આ તેણે આજ્ઞપવંત કરેલું નથી. હોંદે આ સંગઠનમાં આર્થિક તેમજ સંરક્ષણની દ્રષ્ટિએ શાળો આપેલો જ, રાજદ્વારી રીતે પણ પશ્ચિમની અસર માંથી સવેગે દુર થતા એશીયા સાથેની માંડ તરીકે હિંદ ડોમનવેલ્થને વાળું કીમતી યર્ક પહેલું છે.

પુદ્દ યુનાઇટેડ સ્ટેટસ, જેનો હોંદ સાથેનો સંબંધ ક્રેટલીક મુદત થવાં બદ્ધ સારો નથી, તે પણ વધારે સારી સમજ્યુતી માટે જંબે છે. દુનીયાની યોજનાઓમાં હિંદની અગત્ય હેખીતી રીતે દક્ષિણ આફ્રિકાના કરતાં એટલી વિશેષ છે કે આપણે જો અંજત ગ્રહમાં પડીશું તો પશ્ચિમના દેશો માટે યુરોલી ઉભી કરીશું અને આપણને બદ્ધ દિવસોજ મળી નહિ શકે.

આથી ડૉ. મહાનેના વખતોતખત હોંદ સાથેના પ્રદારો આપણી યાનિક રાજનીતીને માટે બલે સાનુકુળ હોય અને આ દેશના ગોરાઓ, જેઓ હોંદ થી ડરે છે, તેઓને રૂચિકર હોય અને કદાચ આફ્રિકાના અન્ય બાગોમાંના ગોરા સંરથાનિકાની દિલ્લોજ પથુ જીતી લેનારા હોય, પરંતુ પશ્ચિમના મોટાં રાજ્યો સાથેના આપણા સંબંધ માં તે આપણને લાભકર્તા નિવડશે નહિ.

દક્ષીકમાં હોંદ સાથેની આપણી તકશર જો આપણે એટલી દદે લઈ જઈશું કે જેથી મોટાં રાજ્યો-ટૉકા, રૂવેનો, તોપો અને યુદ્ધનાં અન્ય સાધનો બનાવનારાં રાજ્યોને જે દેશો વચ્ચે પસંદગી કરવાનો સવાલ આવી પડે તો આપણે પડતા મુક ઇજવાનો સંખત રહેશે. તે પછી સુડીઅર પોટુ ગીઝ સેટલરો અને કેનીયા અને રોડેસીયાના હિંદીઓન વિરોધીઓની મદદ થી આપણને શો લાભ થવાનો છે?

પરંતુ હોંદ શુ ખરેખર આપણને એટલું બધું ભયરૂપ છે ખરું? જો એમ હોય તો એ અર શાનો છે? સશસ્ત્ર આક્રમણનો છે? અઘાઈનો છે?

પૂર્વના બાગની વાર્તા કરતા દક્ષિણ આફ્રિકાના કોષ પણ રાજદ્વારીઓએ બપ યાનો છે તેનો આજ સુધી કદી ખુલાસો કરેલો નથી. એ બપને માટે સખ કારણ હોય તો તેનો ઇશારો કરવાને બદલે ખુલ્લે ખુલ્લી રીતે શું તે જાહેર કરી દેવો નહિ જોઈએ? ડોમનવેલ્થના અન્ય દેશો સાથે મળીને શું તેની તપાસ કરવી નહિ જોઈએ?

છાત્રાલય સાથની સુંદર શાળા

મુંબઈના વરસોતના દરીયા કાંઠે આવેલી અંધેરીની હંસરાજ મોરારજીની શાળા, જે છાત્રાલય સાથની છે, તેમાં પ્રાથમીક શિક્ષણથી મેટ્રીક સુધીનું શિક્ષણ આપાય છે. આ શાળા કક્ત છોકરાઓ માટે શાળાના બીજા શિક્ષણ ઉપરાંત તરવાનો કુંડ હોવાથી બાળકોને તરતાં શિક્ષવાય છે અને ઘોડે સ્વારી તથા નિશાનખાજ બીજાં વ્યાયામ ઉપરાંત શિક્ષવાય છે. સંગીત ઉપર પણ ધ્યાન આપાય છે.

છાત્રાલયમાં એક ઓરડામાં પાંચ બાળકોને રાખવામાં આવે છે. ૨૦ છાત્રોપર એક શુદ્ધપતી દેખરેખ રાખે છે. ઓરાકની બવરયા સુંદર હોવાનું જણાવાય છે. તે ઉપરાંત મેટન, નર્સ, ડોક્ટર વિ. ની પણ સગવડ છે.

આ શાળાના હેવાલ પરથી જણાય છે કે શાળાના સંચાલકો રાષ્ટ્રપ્રેમી છે. તેના ટુટીઓમાંના એક શ્રી. કનેવાલાલ યુનશી છે, અને બીજા શ્રી. કૃષ્ણલાલ ઝવેરી મુંબઈના જાણીતા જડજ છે. સંરથાની શ્રી રાજજીથી લઇને અગ્રગણ્ય દેશ નેતાઓએ મુલાકાતો લીધી છે.

શાળાનું કિંડાંગણ છે અને તેમાં નાના બાળકથી માંડીને મોટા યુવક સુધી બધાને રમત સાથે આનંદ મળે એવાં સાધનો છે.

શાળામાં યુજ્જરાતી, હોંદી, સંસ્કૃત અંગ્રેજી, અલ્બિત, વિજ્ઞાન, ઇતિહાસ, ભુગોળ, સંગીત, ચિત્રકામ અને હસ્ત કલાઓ વિગેરે વિષયો શિક્ષવાય છે.

સાંજ સવાર સમુદ્ધ પ્રાર્થના કરવા માં આવે છે. પ્રાર્થના કોષ પણ સાંપ્રદાયિક રૂઢિથી મુકા રાખવામાં આવી છે છાત્રાલય અને શાળા પોતાનું વશળ ન ટપ મંદીર ધરાવે છે અને મોટી લાવણેરી પણ છે.

પ્રવાસ પરિભ્રમણથી બાળકોને જ્ઞાન આપવા આ શાળા પ્રવાસ યોજનાઓ પણ ધરે છે. ઈર્ષોગમાં પણ

બાળકોને લાઇ જાય છે. અને જેવે જાત મહેનત ઝીંદાખાવું સુવ સિવકારી આ શાળા બાળકો પાસે ક્રેટલાક કામો જાત મહેનતથી કરાવે છે.

શાળાએ આફ્રિકાના વિદ્યાર્થીઓ માટે સગવડરૂપે ઇંગ્લીશપર વધુ ધ્યાન આપવાની ખાસ સગવડ કરી છે કે જેથી પરદેશમાં વસતા બાળકો ઇંગ્લીશમાં કાયા ન રહે.

વધુ વિગતો જો વાલીઓ જોજવરા માજે તેઓ અન્ય રચલે હાવાલથી શાળાની જાહેરખપરમાં જણાવેલા સરનામે પત્ર વ્યવહાર કરી શકે છે.

ગાંધીજીના જીવનની ફીલમ

ગાંધી સમારક નિધિના ઉપ પ્રમુખ શ્રી દેવદાસ ગાંધીએ જાહેર કયું છે કે ગાંધીજીના જીવનની આખી ફીલમ બાવિ પ્રજાના લાભાર્થે તકમાર થઈ રહી છે. "વોલ્સ ઓફ ઇન્ડિયા" નામની ડેકકુમેન્ટરી ફીલમ જે દાલ મુંબઈ, દિલ્હી અને નીલગીરીમાં બતાવાઈ રહી છે તે આખા દેશમાં બતાવાઈ અને પ્રત્યેક રાજ્યમાં તેથી ઉપજતાં નાણાંને તે તે રાજ્યમાં ઉપયોગ કરવામાં આવશે. આજળા જતાં એ ફીલમ પરદેશમાં જુદો જુદો ભાષાઓમાં ડોમેન્ટરી સાથે બતાવવાની જોડલથ કરવામાં આવશે.

હોંદ-પાકીસ્તાન દિન

નાટાલ ઇન્ડિઅન ડેવેલપમેન્ટ સોન્ડ્રસ ક્ષાંચ તરફથી રવીવાર ઓગસ્ટ તા. ૧૫મીના હોંદ-પાકીસ્તાન આઝાદ દિન અંગે બપોરના અઢી વાગે કવીન રટીટ પર આવેલ ગાંધી લાયબ્રેરી હોલમાં જાહેર સભા જોડવામાં આવી છે.

—વડા પ્રધાન શ્રી નેહરુએ રાષ્ટ્રીય વિકાસ લોનમાં બરરા માટે પોતાના કુટુંબનું રૂ. એક લાખ ઉપરની ફીમલતું ઝવેરાત અને દાગીનાઓ આપ્યાં છે. આ રકમ શીશુ સુખાકારી કાર્ય માટે અલખ રખાય તેવી વડા પ્રધાને ઇચ્છાવેલી છે.

ફીનીકસ સેટલમેન્ટનો મુવણ મહોલસાય અંક

ઇ. ઓ.ના ગ્રાહકોને આ ખાસ અંક ચાલુ (૧૯૫૪ના) વર્ષનું લવાજમ વસુલ આવ્યું છે તેમને મોકલાઇ મ્બો છે. જેઓને ન મળ્યો હોય તેઓએ તે પોતાનું લવાજમ બાકી જાણીને તે તુરત મોકલી આપી તે જોજવી લેવા વિનંતિ છે.

પોસ્ટલ ઓર્ડરથી પૈસા મોકલનારને વિનંતિ છે કે તેમાં ફીનીકસ ન લખતાં 'Indian Opinion' Durban લખવુ

વિવિધ ખબરો

કેપ રબુત પ્રાંતિક મંડળ

કેપ રબુત પ્રાંતિક મંડળની વાર્ષિક ચુંટણી સભા ટ્રેક્ટોસ્ટાલિનમાં મળી હતી જે વખતે નીચે પ્રમાણે કાર્યવાહકો ચુંટાયા હતા. પ્રમુખ : પ્રેમાભાઈ દુલ્લભ, મંત્રી : નગજીવનભાઈ ગંભારાગ, ટ્રેઝરર : જીવજીભાઈ મદન. કમીટી સભ્યો : પોર્ટ એલિઝાબેથ : ડાહ્યાભાઈ રજુજી, રજુજીભાઈ કાલીદાસ, હરકીસન છીયાભાઈ, ટ્રેક્ટોસ્ટાલિન : ગોર્બીદાસ નરસહ, નરસહભાઈ ગોપાળ, ગોર્બીદાસ રજુજી, ઘરડલુંડન : વલ્લભભાઈ કુરસન, વીજ્ઞાનભાઈ દુલ્લભ, ડાહ્યાભાઈ કરસન.

રોડેશીયાની સુલાકાતે શ્રી. ટંડન

લીવીંગસ્ટનથી એક ખબરપત્રી જણાવે છે કે, પૂર્વ અને મધ્ય આફ્રીકા ખતેના ભારતીય એક્ટીંગ કમીશનર માનનીય શ્રી રામપી ટંડન રોડેશીયાની સત્તાવાર સુલાકાતે આવી ગયા. લીવીંગસ્ટન તારીખ ૨૧-૭-૫૪ના રોજ લગભગ ૪-૩૦ વાગે લુસાકાથી હવાઈ જહાજ મારફત આવ્યા હતા અને તેમણે જાહેર મીડિયામાં હોદી બાઈએ સમક્ષ થોડા શબ્દો કહ્યા હતા, લીવીંગસ્ટનમાં સોપ આરિસ્ટન્ટ યુનીયન છે તેના કાર્યકર્તાઓને મળ્યા હતા. અને ખાત્રી આપી હતી કે રોપ એસ્ટેટનાની મુસ્લિમો તેઓ એમ્પ્લોયર્સ ઓફ ઈન્ડિયામાં રજુ કરશે અને જે તે આ ખાબતનો કોય જવાબ નહિ આપે તે તે માટે ઘટનાં પગલાં લેશે. આફ્રીકન બાઈએ તથા ક્રીડીશ ઇન્ડિયન એસોસિએશનની વર્કિંગ કમીટીના સભ્યો સાથે વાતચીત કરી હતી. એમ્પ્લોયર્સ ઓફ ઈન્ડિયાના સભ્યો સાથે પણ વાતચીત કરી હતી.

જ્યાહરલાલજીને અર્પણ

“જેશલીની નવ વધુ” આ હોદી નવમ કથાના લેખક પંડિત ચતુરસેન શાસ્ત્રીએ જે પુસ્તક જ્યાહરલાલજીને અર્પણ કરતાં લખ્યું છે કે “દે બહુ તારા રાજ્યમાં અનેક કપો વચ્ચે રહીને મેં આ વાર્તા લખી છે. અમારી મુશ્કેલીઓનો પાર નથી. અને તેથી હું વારંવાર તને ગાજો હઉં છું. પણ છતાંય આ પુસ્તક તને અર્પણ કરું છું. શું કરું? સારાય એશીયા ખંડમાં તારી જોડે ઉભો રહે એવો ખીએ કોઈ પુરૂષ નથી. તારી સચ્ચાઈ, માનવ મારેનો તારો પ્રેમ, તારી નિર્મલ વિખાલસતા, એ ખીને મને ક્યાં મળવાનાં હતાં?”

ઈજીનીયરી ભણ્ય: વગર

ધુળીમા નજીક આંખડા ગામે એક સુધાર તાના રામમંદીરન માટે એક એકુ ખારણું ગનાવું છે કે તેમા એક

આનો નાખે અને નીચે જમરામાં એક કળ છે તેનાપર પગ મુકે તો ખારણું ઉઘડી જાય. આનો નાખ્યા વગર ખારણું ઉઘાડવા જે કોઈ કળપર પગ મુકે તો નીચેથી એક મોટો સોયો નિકળી પમને ભોકાયા કરે. પાછા ફરી ખારણું બધ કરીએ એટલે ઘંટ વાગે અને ગાણુમાં આવેલા તુસીદના મોઢાં આગળ હાથ ધરવાથી બગવાન નો પ્રસાદ ગણે. ખારણું સાદુજ લાકડાનું છે પણ તેની સાથે એક પંતની ગોઠવણુ કરી છે. આ તથવાર કરતાં સાત વરસ લાગ્યાં હતાં.

ધી યુનાઇટેડ હાઉસ એસોસિએશન (કેપટાલિન)

યુનાઇટેડ હાઉસ એસોસિએશન (કેપટાલિન)ની જાહેર વાર્ષિક સભા મોઢી મીત્ર હોલમાં સરયાના અધિકારી ઓની ચુંટણી કરવા મળી હતી જે વખતે નીચેના સભ્યો ચાલુ વર્ષ માટે ચુંટાયા હતા. પ્રમુખ : કાલીદાસભાઈ વશન ખીલીમેરીઆ; ઉપ પ્રમુખો : જેરામભાઈ લક્ષુભાઈ પટેલ અને કસનભાઈ નગજીવન; જો. મંત્રીઓ : ખાલુભાઈ નાગર અને જમનાદાસ જેરામ ચૌહાણ; જો. ખજાનચીઓ : મગનભાઈ પરજુ અને દુલ્લભભાઈ વશન ખીલીમેરીઆ; ઓડીટર : બીચુભાઈ દલા વાલમરીઆ.

શ્રી ડરખન મોઝી હિતોચ્છુ મંડળ

શ્રી ડરખન મોઝી હિતોચ્છુ મંડળ ની વાર્ષિક મીટીંગ રવીવાર તા. ૮ ઓગસ્ટના મળી હતી. નીચે મુજબ નરા કાર્યકર્તાઓ ચુંટાયા હતા : પ્રમુખ : મેરાસરભાઈ ફકીરભાઈ; ઉપપ્રમુખ : ધનજીભાઈ કાલીદાસ; સહ-મંત્રીઓ : પંડુભાઈ પુરૂષોત્તમ અને પુરૂષોત્તમ ડી. કાલીદાસ; સહ-ખજાનચીઓ : મગનલાલ હરીભાઈ ચૌહાણ અને મણીલાલ રામજીભાઈ; ઓડીટર : ભયુભાઈ રામજીભાઈ.

શ્રી મલહોવાને વિદાયગીરી

શ્રી ભારત યુવક મંડળ (જેહાનીસ-ખર્ગ) તરફથી હોદના હાઇ કમીશનર ના મંત્રી શ્રી. મલહોવા તથા એમના સ્ટાફના વિદાય સત્કાર માટે તા. ૧૮-૭-૫૪ના રોજ ગાંધી હોલમાં આ પાણીનો મેળાવડો રાખવામાં આવ્યો હતો. તે પ્રસંગે પ્રસંગોચિત પ્રવચનો કરવામાં આવ્યાં હતાં જેમાં એમણે કરેલાં કાચોની પ્રશંસા કરવા માં આવી હતી અને દેશ વિદેશની હોદી જનતાની સેવાઈ પ્રજુ એમને તંદુરસ્તી બધું દીર્ઘાયુ અર્પે એવી અભ્યર્થના કરવામા આવી હતી.

ગા મલહોવા વિદાય સત્કાર બદલ મંડળનાં સભ્યોનો આભાર માન્યો

હતો અને અહીંના યુવકોએ શરૂ કરેલી પ્રવૃત્તિઓ—રૂઢિર દાન, જીવણી અને હોદી સંસ્કૃતિના વિકાસ માટેના પ્રયાસો—માટે એમને અભિનંદન આપ્યાં હતાં. અને અહીંના આજના સંજોગો અને વાતાવરણને ખ્યાનમાં લઈ ખીન ગોરાઓની સાથે હળી મળી ને વર્તવાની સલાહ આપી હતી.

શ્રી ભારત યુવક મંડળ જેહાનીસખર્ગ

શ્રી ભારત યુવક મંડળ (જેહાનીસ-ખર્ગ) તરફથી “ભારતની આજે ટૂંક” એ વિવચને લખનાં ચિત્રોનું એક પ્રદર્શન ગાંધી હોલમાં જોડવામાં આવ્યું હતું

આ ચિત્રો હોદના હાઇ કમીશનર ની ઓફીસમાંથી જાહેર પ્રદર્શન માટે આપવામાં આવ્યા હતાં જે ચિત્રો પરથી આજનું આજદ ભારત છ-સાત વર્ષના હુકા માનમાં કેટલા મોટા પાયાપર પ્રગટ કરી રહ્યું છે તેનો ખ્યાલ પ્રેક્ષકોને મળી શક્યો હતો. એ પ્રદર્શનમાં ભારતમાં ખેતીવાડી ખીલવવા માટે થઈ રહેલી નહેરોના ખાંધકામ, ઔદ્યોગિક વિકાસ માટે શરૂ થયેલાં કારખાનાંઓ, હોદનાં રેલ્વે, મોટર અને વિમાનનાં ખાંધકામ નાં કારખાનાંઓ, જીવણીનાં ક્ષેત્રમાં ખંધાયેલી પ્રયોગ શાળાઓ અને શોધખોળ સંસ્થાઓ, તેમજ ખીન અનેક દ્રષ્યો હતાં. આ અવનવું પ્રદર્શન જેવા જેહાનીસખર્ગ તથા રીકનાં શહેરોમાંથી મોટી સંખ્યામાં લોકો આવ્યા હતા અને ભારતે સાધેલી પ્રગતિ જોઈને આનંદ અને સંતોષ બ્યકત કર્યો હતો.

શ્રીધારાજી
શ્રીધારાજીના નવના જેવો એક પ્રદેશ હજી પણ ભારતની ધરતી પર અસ્તિત્વ ધરાવે છે. આ પ્રદેશમાં શ્રીઓ કોઈ પણ રીતે અપંગ નથી. પુરૂષોના કરતાં વધુ શુદ્ધિશાળી છે, રાજ્યની નોકરીઓમાં પણ તેઓ પુરૂષો કરતાં વધુ મોટી સંખ્યામાં દેખાય છે. નોકરીઓ માટેની પરીક્ષાઓમાં પણ તેઓ પુરૂષો કરતાં વધુ જીતે નંચે આવે છે. આ ઉપરાંત અનેક જેવા દાખલા જેવા મળે, જ્યાં પુરૂષો પાસે કંઈ પણ મિલકત નથી. જ્યારે શ્રીઓ પોતાને નામે સારી મિલકત ધરાવતી હોય છે.

શ્રીઓના આધિપત્યવાળો આ પ્રદેશ સરવહી પ્રદેશમાં આવેલો છે.

ભયનું ભુત

આજે આપણા બધાના માયા પર બધનું ભૂત સવાર થઈ બેઠું છે—ભવિ બનેલો ભય, યુદ્ધનો ભય, આપણે જેને પસંદ નથી કરતા અને જેઓ આપણને પસંદ નથી કરતા એ રાષ્ટ્રોનો ભય ... કદાચ અમુક દહ સુધી આ ભય ઉચિત હોઈ શકે. પણ આ એક એવી હીન ભાવના છે કે જેને લીધે ખુનખાર લડાઈઓ થાય છે. એ એક એવા અસંતોષને જન્મ આપે છે કે, જેની હિંસાના મુકાબલામાં હાણ્ડીજન બોમ્બ પણ ફિકો પડી જાય છે. મનની આ રિધતિમાંથી આપણે છુટકારો મેળવવો જોઈએ. ડરવાને બદલે, માફ તો એ છે કે આપણે આપણા વિચારો અને કાચોને સમ્યાઈ અને છ-સાફતી કસોટી એ ચડાવીએ અને સુમેળ સાધક તાકાતથી આપણે ઇ-સાનિયતને ખતમ થતાં બચાવીએ. —શ્રી. નેહરૂ.

જોઈએ છે હાડકાં

તમારાં સ્ટેશન કે સાઈડિંગ પહોંચતાં કરવા માટે અમે ટનના પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ ક્રીસાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું વધુ વિગતો માટે લખો :

THE BULL BRAND FERTILIZERS LTD. SARNIA NATAL.

ભારતનો પત્ર

(અમારા અધ્યરપત્રો તરફથી)

મુંબઈ તા. ૨૦-૭-૫૪.

૧૯૫૨-૫૩માં મુકિત જંગ ચાલુ છે. મુકિત દળના સ્વયંસેવકોએ કૃતિ ના માટે સંસ્થાન દરતી નાકાળાંથી કરી, તેમાં કોઈ પણ પ્રકારનો માંક ન જવા માટે પીકેટીંગ ક્યુ દર્જુ. એ દરમીયાન સંસ્થાનની અંદર પણ પ્રવન લડત ચલાવતી હતી. આખરે ફેબ્રોને નમતું આપવું પડ્યું અને માહેનો વધી ૧૬ પ્રવને સોળી દર્જને ફેંચ વહીવટ કાર અને ફેંચ પોલીસ આ સંસ્થાન છેડીને પોલીસરી ભેગાં થઈ ગયાં છે.

માહે મલખાર કિનારે આવેલું છે. તેનું ક્ષેત્રફળ ૨૩ ચોરસ માઈલનું છે અને વસતી ૫૦૦૦ની છે. માહેની આસપાસના ચાર ગામોને આ પહેલાં જ આજ દ કરવામાં આગ્યા હતા. પરદેશી ધુસરીમાંથી મુકત યનાર માહે નીજું સંસ્થાન છે. પશ્ચિમ બંગાળમાં ફેંચ સંસ્થાન ચંદ્રનગર ફેંચ/સરકારે ચાર વરસ પહેલાં ભારતને સોંપી દીધું હતું. યેનામ સંસ્થાન મુકિત ફોને ગુલા માસમાં કબજે કર્યું હતું. દરે ફેંચોના કબજામાં માત્ર પોલીસરી અને કરાઈકાલ રહે છે. ૬૦૦૦ની વસતી વાળા ઓઝામાં ઓઝા ૪૬ ગામ મુકતી ફોને કબજે કર્યાં છે. ભારત હાલ તુરત એક પક્ષી રીતે આ પ્રદેશનો કબજે સંભાળી નહિ લે. પેરીસથી મળતા હેવાલો પ્રમાણે ફેંચ સરકારે આ સંસ્થાનો અંગે ભારત સાથે વાટા ઘાટો કરવા માટે એક પ્રતિનિધિમંડળ મોકલવાનો નિર્ણય કર્યો છે. છતીવા પરિવહ પુરી થયા પછી આ પ્રતિનિધિ મંડળ ભારત ઔપવાની આશા રખાવ છે.

દરમિયાને પોલીસરી અને કરાઈ-કાલમાં લડત વેગ પકડી રહી છે. કરાઈકાલ દરને પણ મુકિત ફોળના સભ્યોએ નાકાળાંથી કરી છે અને ભારતમાંથી કોઈ યીજ વસ્તુ ત્યાં જવા દેતા નથી. એટલે કરાઈકાલની આસ પાસના હોંદી ગામો વચ્ચેનો વ્યવહાર કપાઈ ગયો છે. બહાર પ્રદેશને પણ પોલીસરીના મુખ્ય બંદરથી છુટો પાડી દેવામાં આવ્યો છે.

* * *
અજમેર ખાતે મળનારી કોંગ્રેસની મહાસમિતિની બેઠક સમક્ષ રજુ યનાર હરાવો અને હેવાલ અંગે વિચારણા કરવા નવી દીલ્હીમાં કોંગ્રેસ કારોબારી ની બેઠક મળી રહી છે. આ બેઠક માં દેશને અસર કરના વિવિધ મહત્વ ના પ્રશ્નો ગચોઈ રહ્યા છે. કોંગ્રેસ પ્રમુખ અને કોંગ્રેસના ડેલીગેટોની મુક્ત ચાલુ વર્ષના અંતે અથવા તેા બન્યુઆરી ૧૯૫૫માં તામીલનાડમાં

કોંગ્રેસનું ૬૦મું જીલ્લું અધિવેશન મળે એ પહેલાં પુરી થાય છે. મળતા મુયનો પ્રમાણે શ્રી નેહરુ વધુ બે વર્ષ માટે કોંગ્રેસના પ્રમુખ તરીકે ચાલુ રહે એ વચ્ચેનું છે. વધુમાં આવતા વર્ષે બાબાનાર રાજ્ય રચના અંગે નિર્માણના પંચનો હેવાલ પણ બહાર પડશે. બાબાનાર રાજ્ય રચના અંગે કોંગ્રેસની અંદરના વિવિધ જુથો સામ સામા લડે છે. કોંગ્રેસ પ્રમુખે આદેશ આપ્યા પછી દરે ખુટલી અધકામણે તેા યતી નથી. તેમ છતાં અંટશ અને કટરાશ તેા રહેજ છે. પંચનો હેવાલ કાંઈ સર્વ પહેલેને સંતોષ આપી શકે તેવા તેા નહિજ હોય. વણા જુથોને જેથી મનદુઃખ યવાનું. આવા સંજોગમાં કોંગ્રેસમાં ફાટકુટ ન પડે એ જોવા માટે શ્રી નેહરુ કોંગ્રેસના મુકતી હોય એ અનિવાર્ય છે. એટલે તેમને સમગતીને પણ વધુ બે વર્ષ માટે કોંગ્રેસ પ્રમુખ તરીકે ચાલુ રખારો.

* * *
ઉત્તર પ્રદેશમાં નહેરોના પાણીના દરના વધારા સામે પ્રજા સમાજવાદી પક્ષે ચરૂ કરેલી લડતને વધુ જોરદાર બનાવવાનો ઉ. પ્રદેશના સમાજવાદી પક્ષની કારોબારીએ નિર્ણય કર્યો છે. આ લડતમાં પંદરસો ઉપરાંત માણસો ની ધરપકડ થઈ ચુકી છે.

આથી ઉલટું પ્રવન સમાજવાદી પક્ષના પ્રમુખ આચાર્ય કૃપાલાનીએ કાંઈક સમાધાનકારી વલણ દાખવ્યું. તેમણે કહ્યું છે કે, જો સરકાર નહેરો ના પાણીના દરના પ્રશ્નની તપાસ માટે એક નિષ્પક્ષ સમિતિ નીમે તેા તેમનો પક્ષ લડત પાછી ખેંચી લેશે. આની

સમિતિનો ચુકાદો પક્ષો પંધનકતો રહેશે.

શ્રી નેહરુ અદલાદાખાદ ગયા ત્યારે તેમના ધર આગળ સમાજવાદીઓએ કાળા વાવટા ફરકાવીને દેખાવો કર્યો હતા.

* * *
ગુજરાત વિદ્યાપીઠમાં શિક્ષણ કષ્ટ બાબામાં આપવું ગુજરાતીમાં કે હોંદી માં એ પ્રશ્ન પર ગુજરાત પ્રદેશ કોંગ્રેસ સમિતિમાં જગડો થયો છે. આ મુદ્દાપર જોવા મળતા મતબેદો જોટલા મતબેદો અગાઉ કદાપી ગુજરાત પ્રદેશ કોંગ્રેસમાં જોવા ગળ્યા નહોતા. સમિતિના એક મંત્રી શ્રી હાકારબાઈ દેસાઈએ ગુજરાત વિદ્યાપીઠની સેનેટના કોંગ્રેસી રાજ્યોને શિક્ષણનું માધ્યમ ગુજરાતી રાખવાની તરફેણમાં મત આપવાનો પરીપત્ર મોકલનાં આ જગડો ઉભા થયો હતો. મુંબઈના મુખ્ય પ્રધાન શ્રી મોરારજી દેસાઈ આ મતબેદો ટાળવા માટે પ્રયાસ કરશે.

પરીપત્ર મોકલવાથી જો પ્રશ્નો ઉભા થયા હતા એક તેા કોંગ્રેસ પક્ષના સભ્ય તરીકે કોંગ્રેસી સરકારની હોંદી-તરફી જાતિનો વિરોધ કરી શકાય કે નહિ? અને ખીજું આ પરીપત્ર કોંગ્રેસ કારોબારીએ નકકી કરેલી જ્વતિ સાથે મુસંગત છે? જાનેનો નામાં જવાબ આપી શકાય તેવું છે. આ સંબંધમાં સમિતિની મળેલી તારીખની બેઠક કાંઈ મોકકસ નિર્ણય કષ્ટ શકી નહે.તી. પરિણામે બાબાના માધ્યમ અંગે ગુજરાત વિદ્યાપીઠની સેનેટમાં તા. ૨૮મી જુને મત લેવાશે ત્યારે કોંગ્રેસી સભ્યોએ કષ્ટ બાજુએ મત આપવો તે અંગે તેમને સમિતિ માર્ગ દર્શન આપી શકી નહોતી.

સેનેટ એપ્રીક માસમાં બાબાનું માધ્યમ ગુજરાતી રાખવાની વ્યકત કરેલી ઇચ્છાને પ્રવન સમાજવાદી પક્ષ તથા સામ્યવાદી પક્ષનો ટેકા મળ્યો છે.

એપ્રીકની સેનેટની સભામાં ખુબ ગરમા ગરમ ચર્ચા થઈ હતી. એ સભામાં શિક્ષણ અને પરિક્ષાના માધ્યમ તરીકે ગુજરાતી અને અથવા તેા હોંદી રાખવું એવી મનજ્વળને હરાવ રજુ થયો હતો. આ હરાવને ટેકો આપનાર સરકાર તરફી બાકિતઓ અને માત્ર ગુજરાતી બાબામાંજ શિક્ષણની હિમાયત કરનારા ઓ વચ્ચે થઈ જી જન્યું હતું. હરીજન ના તંત્રી શ્રી મગનબાઈ દેસાઈએ માત્ર ગુજરાતી બાબાનેજ શિક્ષણના માધ્યમ તરીકે રાખવાની તરફેણમાં જોરદાર બાબણુ કર્યું હતું. શ્રી મગન બાઈના સખત વિરોધ અને ગુજરાત પ્રદેશ કો. સમિતિના મંત્રી શ્રી હાકાર બાઈ દેસાઈના રૂપક પરીપત્રને પરિણામે હોંદીના હિમાયતીઓ હારી મયા હતા.

આ પછી ગુજરાત કોંગ્રેસે, કોંગ્રેસ ની ચોકકસ નીતિની વિરૂદ્ધ થઈ ગુજરાતીની તરફેણમાં મકમ મત આપ્યો તે અંગે સેનેટના કેટલાક સભ્યો પાસે ખુલાસો માગ્યો હતો. આ સભ્યો એ સમિતિના મંત્રીનો પરીપત્ર બયાવરૂપે આમળ ધર્યો હતો. આ પછી ગુજરાત કોંગ્રેસે શ્રી હાકારબાઈ પાસે ખુલાસો માગ્યો હતો.

મુંબઈ સરકારે સરકારી કોલેજમાં હોંદી દ્વારા શિક્ષણ દાખત કરવાના કરેલા નિર્ણયથી આ પ્રશ્ન વધુ ચેરો બન્યો છે. આ પછી તા. ૧૬મી જુને મળેલી વિદ્યાપીઠની સેનેટે પણ ગુજરાતીની તરફેણમાં સેનેટે લીધેલા નિર્ણયમાં ફેરફાર દરવાનો ઇનકાર કર્યો હતો. તા. ૨૮મી જુને ફરી સેનેટની બેઠક મળનાર હતી. તેમાં ફરી આજ પ્રશ્ન બે જુદા જુદા હરાવોના રૂપમાં રજુ યનાર હતા. જાને પહેા તરફથી પેતપોતાની તરફેણમાં મતો ખેંચી લેવા માટે જોરદાર પ્રયાસો યનાર હતા.

વાર	સોની ૧૯૫૪ ઓક્ટર	હોંદી ૨૦૧૦ આવણુ	મુસલમાન ૧૩૭૩ ઇસલમ	પારસી ૧૩૨૩ ફરવરીન	સુવોંદય ક. મી.	સુવોંદય ક. મી.	ધાર્મીક તહેવારો-ઉત્સવો
મુક	૧૩	મુદ ૧૪	૧૩	૧૬	૬-૩૨	૫-૨૮	
શની	૧૪	" ૧૫	૧૪	૧૭	૬-૩૨	૫-૨૮	પંચક. નાળીયેરી પૂણમાં (પ.જે.વ)
રવી	૧૫	વદ ૧	૧૫	૧૮	૬-૩૨	૫-૨૮	પંચક. ૧૬૬ રાતનાં કાન.
સોમ	૧૬	" ૨	૧૬	૧૯	૬-૩૩	૫-૨૯	"
મંગળ	૧૭	" ૩	૧૭	૨૦	૬-૩૩	૫-૨૯	"
બુધ	૧૮	" ૪	૧૮	૨૧	૬-૩૩	૫-૨૯	"
ગુરુ	૧૯	" ૫	૧૯	૨૨	૬-૩૦	૫-૩૦	વિદિ
શુક	૨૦	" ૬	૨૦	૨૩	૬-૩૦	૫-૩૦	
શની	૨૧	" ૭	૨૧	૨૪	૬-૩૦	૫-૩૦	કૃષ્ણ જ્યોતિ (ગોકળ અટાળી)
રવી	૨૨	" ૮	૨૨	૨૫	૬-૨૯	૫-૩૧	
સોમ	૨૩	" ૯	૨૩	૨૬	૬-૨૯	૫-૩૧	
મંગળ	૨૪	" ૧૦	૨૪	૨૭	૬-૨૯	૫-૩૧	
બુધ	૨૫	" ૧૧	૨૫	૨૮	૬-૨૮	૫-૩૨	
ગુરુ	૨૬	" ૧૨	૨૬	૨૯	૬-૨૮	૫-૩૨	

પરચુરણ

—સોક્રાટાહિન નેટીવ રેટવેયસોની સભાએ વેસ્ટર્ન એરિયાઝ રીયુવલ રજીમને અન્યાયી અને અમાતુષી ગણી કાઢનારો દરાવ પસાર કર્યો છે, દરાવમાં જણવાયું છે કે આ રજીમથી નેટીવોને લાભ થશે એ ખોટું છે, અને તે એપાર્ટહેના સિદ્ધાંતપર રચાયેલી છે. તેનો ધરાદો આફ્રીકોનેને આર્થિક રીતે યુ'બળાવવાનો અને ગેરાના દાઘમાં સર્વેપરિ સત્તા મુકવાનો છે.

—ત્રણ વર્ષની વાટાઘાટ પછી એંગ્લો ઈરાનીયન ઓઇલ કંપનીની કાયદેસર મીલીકીના ખતપત્રો કંપની તરફથી ઓગસ્ટ તા. પંચીના પરશીયાની સરકારના નામપર કરી દેવામાં આવ્યા છે. કંપનીને તેના બદલામાં અઢી કરોડ પાઉન્ડ મળશે જે ૧૯૫૭ના

છતી ગયા છે. એટલે આખા દક્ષિણ આફ્રીકામાં કેપ મીડલેન્ડ્સ ન્યાઝના રેટેશન સારામાં સારા બગીચા વાળું ગણાય છે.

—હાઈદરાબાદમાં આવેલા નિઝામના કિમકોડી મહેલમાં કહેવાય છે કે ૨૦૦ જેટલી કુમારીકાઓને નવર કેદ રાખવામાં આવી છે. આ કુમારીકાઓ નિઝામની એગમેને અથવા નિઝામની ફાસીઓને રાજથી યેલ્લી પુત્રીઓ છે. કે.ઇ. પશુ સાધારણ માનવીનું શાહી કુટુંબ અસુરચુક ન બની બન્ય તેથી તેઓને આ જન્મ અવિવાહીત રહેવાનો શાહી હુકમ હોય છે. આ જુના કાળથી ચાલ્યો આવતો રીવાજ હજી પણ બદલવાનો પ્રોષ્ઠ વિચાર નથી કર્યો. દાલ ફરીયાદ યવાથી સરકાર તરફથી તપાસ થઈ રહી છે.

—ગ્રેઈન્સટાહિનના થી ક્કીરમાઈ દુલ્લમ ના પ્રદે તેમની સ્વ. પુત્રી સીતાબહેન નાં ૭ માસ નિમિત્તેનો મજ કરાવ્યો હતો જે પ્રસંગે જુદી જુદી સંસ્થા ઓને દાનની રકમો આપી હતી.

નવાં પુસ્તકો

લોક ભારત. નાનાભાઈ બદ મહા
ભારતના ૧૨ પ્રાંતોની જુદી જુદી
ગાર પુસ્તકોઓનો સેટ ૧૩ ૬
દીપ (નિર્વાણ) (દર્શક) ૭ ૦
પ્રપ્ત પરવાયું નથી ૫ ૬
મળવાનું ઠેકાણું આ ઓપીસ

'Indian Opinion', P. Bag,
Phoenix, Natal.

અવસાન

તા. ૧૭-૭-૫૪ના રોજ સ્વ. સ્વજન્માઇ મેરારજ પંચાવન વર્ષની વયે ટુંક માંદગી બોગવી સ્વર્ગવાસ પામ્યાં છે. મરનારના પુત્રો તરફથી તેમનાં યુકે સ્વ.નાં આત્માની શાંતી અર્થે પ્રાર્થના થઈ હતી અને જુદી જુદી સ્થાઓને દાન આપવામાં આવ્યું હતું. આ શોકગ્રસ્ત પ્રસંગે તાર પત્રો દ્વારા દિકસોજી પાલવનાર દરેકને તેમના સુપુત્રો તથા કુટુંબીજનો આભાર માને છે.

૧૧ પુસ્તકોનો સેટ

આ સેટમાં વિવિધ પુસ્તકો તમને વાંચવા મળશે. પુસ્તકો મેટાઓ માટે છે.

કીમત ફક્ત પા. ૧-૧૬-૦.
મળવાનું ઠેકાણું આ ઓપીસ

'Indian Opinion'
P. Bag,
Phoenix, Natal.

યજ્ઞોપવીત-જનોઈ

—ધોળ—

દયા-કપાસ, સંતોષ રૂપી સુવર,
એવી જનોઈ મારા યુરજીએ આપી
સત્યરૂપી વળ, સંપમરૂપી માંડ;
એવી જનોઈ મારા યુરજીએ આપી.

બળી શકે નહિ, બમડી ન જાયે;
એવી જનોઈ મારા યુરજીએ આપી.

વૃદ્ધી ન જાય, વળી ખોવાઈ શકે નહિ;
એવી જનોઈ મારા યુરજીએ આપી.

જેવી જનોઈ, એના આત્માને શોભે;
એવી જનોઈ મારા યુરજીએ આપી.

ધન્ય પહેરનારા, એ મારા વીરા;
એવી જનોઈ તમને યુરજીએ આપી

એરે પરવાને, મીઠાઈર પ્હોંચાશે;
એવી જનોઈ તમને યુરજીએ આપી.

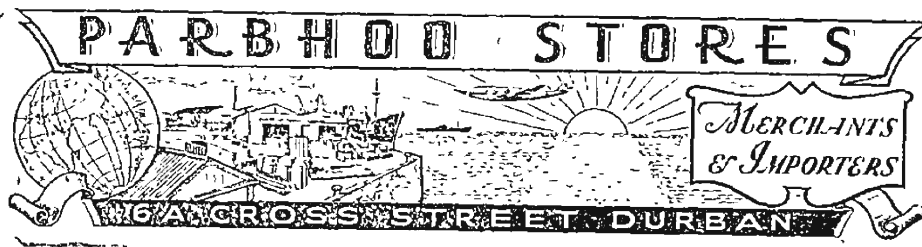
દાન-દયા-તપ-પયઝ, સંધ્યાઈ (નિત)
કરજો;
સફળ જનોઈ જે યુરજીએ આપી.

જોહાનીસબર્ગ. ૨. વ. પાટીદાર.
- ૧. દાન, દયા, તપ, યજ્ઞ, સંધ્યા,
પૂજન.

—સાધારણ શરદીને માટે પેન્સીલીન ના ઈનજેક્શન આપવામાં આવતા તે દવે નકામાં દરાવામાં છે. સાધારણ એરોથ્રોથી શરદી વધારે જલદી મટાડી શકાય છે. અમેરીકાની સાઈરેક્યુસ યુનીવર્સિટીનાં સંશોધ ખાતાંએ આ શોધ કરી છે.

—દક્ષિણ આફ્રીકામાં સારામાં સારા બગીચાવાળું રેટેશન રાખનાર રેટેશન માર્ટરને માટે લેડી ડંકન ટ્રોપી કાઢવામાં આવી હતી. એ ટ્રોપી ન્યાઝના ના રેટેશન માર્ટર મી. ડી. જી. હેફંગા

PARBHOO STORES

ફોન: ૬૩૦૦૪

ચિંતા ? શાન્તી-રસોડાની ?!

કન્ડ્રીમાં વસતા ભાઈઓ,

તમારા રસોડાની ચિંતા નિશ્ચિંતપણે હમારા ઉપર છોડી દો. હમારા ઉપર ઓરડર મોકલવાથી નીચે સુજબની હમારી સર્વીસનો લાભ અવશ્ય મેળવી શકશો :

- (૧) સ્વચ્છ અને આન્વીલર્થો માલ મળશે
- (૨) કિંદ્રાયત લાવ ચાજ કરામાં આવશે
- (૩) માત્ર, ઓર્ડર કરતાંની સાથે, વિદ્યુત-ઝડપે મળશે.

જાહેરાતનો ભરોસો

હમારી જાહેરાતની ખાત્રી કરવી હોય તો ફક્ત એકજ દ્રાયલ ઓરડર આપનો વિશ્વાસ સંપાદન કરવાને ફળીભુત થશે—હમારી, ફ્રી-ઓર્ડર-ચાજ, પ્રાઇસ લીસ્ટ માટે ઉપરોક્ત શિરનામે લખો.

ગાંધીવડું, કઠોળ, કરીયાણું, ઘર-ગથ્યુ દવાઓ, પુજા-હવનની સમાગ્રી તથા લાગુ અંગેની જરૂરીયાતો

વિશેષતા! :—કન્ડ્રીના ઓર્ડર ઉપર "કાળજીભરી હેપ્પરખ" એ હમારી વિશેષતા છે.

તાજી ઉમદા ફ્રુટ

“સરખનનું” રકાઉ આફું ૧૦ પેની રતલ, મોટી કલીનું લસણ શી. ૧-૬ રતલ.

સુરણ, રતાણ, આંખા દળદ, લીકી દળદની મોસમ ચાલુ થઈ છે. કપુરી અને ચેવલી પાન ૫/- રતલ, પોસ્ટેજ જુદું. ગોળ બાસપીટ ૧૦/૬, લાંબી અને સ્કવેર બાસપીટો ૧૬/૦ ડઝન. હમો ચોખા, દાળ વિગેરે દરેક ભતની ઓસરી અને મસાલો રાખીએ છે. રોડેલીઆ, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલજીયમ ડાન્ગોના ઓરડરો પર પુરતું પ્લાન આપી ઠાંધ પણ વરતુ પરગીટ કલાતીને મોકલ્યું.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

એકલું તમે ભલે છા કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની
સન લાઈફ ઓફ કેનેડા

ઉપરાંત કંપનીના/દમો સત્તાવાર એજન્ટ છીએ.

દક્ષિણ આફ્રીકાની વરિષ્ઠ અદાલતની કેપ ઓફ ગ્રેડ હોપ પ્રોવીન્સીયલ ડીવીઝન ના સરકાર તરફથી નીમાયેલા અંગ્રેજી તથા ગુજરાતી ભાષાનું સરકાર છીએ તેમજ અનેની ઈન્શુરેશન અંગેનું કોઈ પણ ભલું કામકાજ વિના વીલંબે ત્વરિત કરીએ યઈ શકે છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1951 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.
Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road, — CAPETOWN
P.O. Box 4624. Phone 32390

હંસરાજ મોરારજી પબ્લિક સ્કુલ

અધેરી, મુંબઈ. (આશ્રમિક શાળા)

★ જીન અને નવેમ્બરમાંથી સંસ્થાનું નવું સત્ર શરૂ થાય છે ★

૦ એપ્રિલ '૫૪ થી નવા છાત્રોને સ્વીકાર કરવામાં આવશે ૦ અનુભવી અને કાર્ય કુશળ શીક્ષકો, પ્રશાસન કાર્ય દક્ષતાવાળા, બાઈ કમ્પ્યુટર હીંદુ હાઈ-સ્કુલના ભુતપુર્વ આચાર્ય.

વિશાળ કોડિંગણ, અદ્યતન સમતપમતનાં સાધનોથી સંપન્ન વ્યાયામશાળા ભૌતિકશાસ્ત્ર, ગાયુનિક સમવટ વાગે: નરીન રનાનકુંડ, ઘોડેસ્વારી, બંધીજ મનોરંજક પ્રવૃત્તિઓની સગવડ, અદ્યતન સગવડવાળા છાત્રાલયો, પૌષ્ટિક મોસાક આપતું અનોખું ભોજનગૃહ, નાટ્યમંદિર, વ્યક્તિગત ડેપોરેખ. 'મેટન' નર્સ અને ડોક્ટરની સંભાળ.

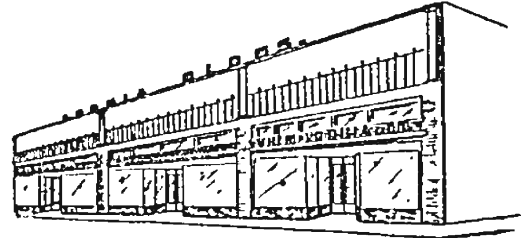
વાતાવરણને શુભવનો અને યવત દવાની સુરખી અર્પતો મહાસાગર ન્યાતભતના લેકભાવ વિના બિનછાત્રોને (ટે સ્કોલર્સ) પણ પ્રવેશ આપવામાં આવે છે.

વધુ વિગત માટે લખો:

આચાર્ય કે. એસ. નસરુદ્દી, એમ. એ., અધેરી, મુંબઈ.
ટેલીગ્રામ: 'RAJHANS' ફોન: ૮૬૪૧૭.

K.M. Loodhia & Co.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

આવિસ કેરટ

સોનાના દાગીના ખાસ અમારી ભતી દેખરેખ નીચે અમને અપાયલું કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીએ છીએ.

નેકલેસ, જુદી જુદી ડીઝાઇનની બંગડી અણકા, સાડીની પીન, પીટી બકલ એરોગ વીગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

ગુજરાતી ધર્મપ્રેમી બન્ધુઓ માટે

પુસ્તકીકૃત રામાયણ ભાગ ૧ અને ૨	શી. પે. ૬૫ ૦
શ્રી મનુસ્મૃતિ (૮૦૦ પાનાનું દળદાર પુસ્તક)	૧૩ ૦
સાચું સ્વર્ગ (પદ્મિઆર કૃત)	૧૧ ૦
પ્રભુમય છવન	૩ ૯
જ્વ અને નામ સમરણ (જ્વ માટે ઉપયોગી પુસ્તક)	૪ ૯
નિત્ય પાઠ (વિવિધ દેવ દેવીઓનાં સ્તોત્રાં)	૩ ૯
શ્રીમદ ભગવદ્ગીતા	૪ ૯
રામનામ ભજન માલા	૪ ૯
આશ્રમ ભજનાવલી	૪ ૯
મીરાંભાષના ભજનો	૨ ૯
નરસીંહ ભક્તનાં ભજનો	૨ ૯
ધર્મ શિક્ષા પાઠાવલી ભાગ ૧-૨.	૭ ૬
કંકાવટી ભાગ ૧-૨	૭ ૬
શ્રવણ અને દશરથ	૧૦ ૬

હમારા અપકંઠી ભાઈઓ માટે આ પુસ્તકો ખાસ મંગાવવામાં આવ્યા છે. દરેક પુસ્તકોના પોસ્ટેજ માફ.

Obtainable at:

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS

(Corner Grey and Lorne Streets)

286 Grey Street,
DURBAN.

Phone: 26070

Phone 22905

Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their cheques with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈનું જાણીતું મથક

પહારમામના ગ્રાહકોએ ઓરડર સાથે એક ગોઠવવા મહેરગાની કરવી.

પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો

154 GREY STREET,
DURBAN.

PHONE

33-2651

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ

હેલ્થેલ મરચન્ટ્સ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ

રેસમી તેમજ સુતરાળ કાપડ, વુલન રચ્સ. પ્લાન્ડેટ્સ—બર્મીંગ્હામ માટે

બત ભતનો માલ. તેમજ ફેબ્રીકીન ન્યોરવેટ સાડીઓ

ત્રીગેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ વપાસ કરવા મતામણુ છે.

33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનનીસબર્ગ.

ફોન: 33-2651

ધીરુભાઈ પી. નાયક

સુસાધરી. પીમાતાં અને જનરલ એજન્ટ

હીંદુસ્તાન અગર ડુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ હરિયાઈ અગર જમીન માટે સુસાધરી કરવા ધરે બેઠા અધારી માવકુતે લુઈંગ કરે.

જંદગી, આગ, ચોરી, દુલ્લહ, અકસ્માત, રહેલવાસ, વિગેરેના લીગા અમે ઉતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્ડમટેકસ, પરસનલ ટેક્સ, દિસાળના ચોપડા લગાવવા રેવન્યુ કલિયરન્સ સર્ટીફિકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો ગાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ચોરટૂ લીયા, ચોઈશાયર ઈનર્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણીભાઈ સાધુભાઈ મલીયારવાળા.

ફરેક ભતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ધીની તેમજ ક્રેલા મેવા, મસાલાથી અમે બનાવીએ છીએ.

અમારું વખણાએલું સુરતી લુચુ સેવ, મમરા, ચાંડીઆ, વાજ્યાં, પાતરાં વિગેરે ફરેશન તાળ બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ ઓર્ડર પ્રમાણે ટુક વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575.

P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.

JOHANNESBURG.

તંદુરસ્તી અને શક્તિ માટે

આ શિયાળામાં મેથીપાક જાઓ

શી. ૧૨-૬ રતલ.

આજે જ ઓરડર કરો:

કેપીટન્સ બાલકની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર - ડરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૨૪

ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907,

NATHOO TABHA,

107 Queen Street,

Phone 24647.

Telegraph "Mani,"

DURBAN.

ફરનીયર! ફરનીયર!! ફરનીયર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, લોન્ડોન, હરેસીંગ એસ્ટ, સાઈલ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ટ, બુક.કેસ, ટેબલ, તાલન કીકાયત બાંધે ખરીદી શકશો. ભલે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—ભોક્સ, ટેબલ અને કીચન હરેસર—

જે હમારી રેખરેખ નીચે તઈયાર યાગ છે. તેનો સ્ટોક હમેશા તઈયાર રહે છે. માન લોકડા બાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગલ પધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2526.